CURIA RATIONUM

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITUR

ISSN 1831-0907

Rapport Speċjali Nru 17 // 2013

FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-UE FIL-KUNTEST TA' GĦAJNUNA ESTERNA

MT

Rapport Speċjali Nru 17 // 2013

FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-UE FIL-KUNTEST TA' GĦAJNUNA ESTERNA

(skont l-Artikolu 287(4), it-tieni subparagrafu, TFUE)

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Fax +352 4398-46410
E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: http://eca.europa.eu

Rapport Speċjali Nru 17 // 2013

Ħafna informazzjoni addizzjonali dwar l-Unjoni Ewropea hija disponibbli fuq l-Internet.
Jista' jsir aċċess għaliha permezz tas-server Europa (http://europa.eu).

Informazzjoni dwar il-katalogar tinsab fit-tmiem ta' din il-pubblikazzjoni.
Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2014

ISBN 978-92-9241-599-0
doi:10.2865/20126

© L-Unjoni Ewropea, 2014
Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata kemm-il darba jissemma s-sors oriġinali.

Printed in Luxembourg

WERREJ

Paragrafu

ABBREVJAZZJONIJIET U AKRONOMI

I–VI SOMMARJU EŻEKUTTIV

1–14 INTRODUZZJONI

1–2 SFIDI TAT-TIBDIL FIL-KLIMA

3–6 AĠENDA INTERNAZZJONALI DWAR IT-TIBDIL FIL-KLIMA U L-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA

7–9 POLITIKA TAL-UE DWAR IL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA FIL-KUNTEST TA' GĦAJNUNA ESTERNA

10–14 FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-UE U MILL-ISTATI MEMBRI FIL-KUNTEST TA' GĦAJNUNA ESTERNA

15–16 AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR

17–64 OSSERVAZZJONIJIET

17–25 IL-KUMMISSJONI ĠESTIET TAJJEB L-APPOĠĠ RELATAT MAL-KLIMA FFINANZJAT MILL-BAĠIT TAL-UE U MILL-FEŻ

18–20 IL-KUMMISSJONI ŻIEDET IL-PRIJORITÀ MOGĦTIJA LILL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA

21–25 IL-KUMMISSJONI FASSLET APPOSTA IL-FINANZJAMENT TAGĦHA GĦALL-KLIMA GĦAĊ-ĊIRKUSTANZI SPEĊIFIĊI TAL-PAJJIŻI SIEĦBA

26–64 IL-KOORDINAZZJONI BEJN IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI BIEX JASSISTU LIL PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW FIT-TWEĠIBA TAGĦHOM DWAR IT-TIBDIL FIL-KLIMA HIJA INADEGWATA

28–39 IL-KOORDINAZZJONI TAL-PROGRAMMI TAL-PAJJIŻI TAL-UE U L-ISTATI MEMBRI TEĦTIEĠ TITJIB

40–41 IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI MA QABLUX DWAR KIF GĦANDHA SSIR IŻ-ŻIEDA TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA FUQ TERMINU TWIL

42–51 SISTEMA EFFETTIVA TA' MONITORAĠĠ, TA' RAPPURTAR U TA' VERIFIKAZZJONI GĦADHA MHIX STABBILITA

52–55 IL-PUNT SA FEJN TWETTQET IL-WIEGĦDA TAL-FSF MHUWIEX ĊAR

56–64 IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI MA ĦADUX AZZJONI B'MOD KONĠUNT BIEX INAQQSU L-FRAMMENTAZZJONI TAL-FONDI GĦALL-KLIMA

65–69 KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

ANNESS I — IL-PAJJIŻI L-ANQAS ŻVILUPPATI, L-ISTATI GŻEJJER ŻGĦAR LI QED JIŻVILUPPAW U L-AFRIKA

ANNESS II — FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA 2003-2012 MILL-EUROPEAID

ANNESS III — FLUSSI TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA 2007-2013 TAL-FINANZJAMENT MILL-UE GĦAL PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW

ANNESS IV — METODOLOĠIJA TAL-AWDITJAR U ĠBIR TA' EVIDENZA

ANNESS V — SORSI POTENZJALI PRINĊIPALI TA' DĦUL IDENTIFIKATI MILL-KUMMISSJONI BIEX JIŻDIED IL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA

ANNESS VI — DEFINIZZJONIJIET UŻATI GĦAL "ĠODDA U ADDIZZJONALI" MILL-KUMMISSJONI U ERBA' STATI MEMBRI TAL-UE MAGĦŻULA GĦALL-AWDITU

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI U TAS-SEAE

ABBREVJAZZJONIJIET U AKRONOMI

AGKTK: Alleanza Globali Kontra t-Tibdil fil-Klima

AKP: Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku

CCW: Tieqa għat-Tibdil tal-Klima

COP: Konferenza tal-Partijiet

CTF: Fond għat-Teknoloġiji Nodfa

DCI: Strument ta' finanzjament tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp

DIPECHO: Programm tal-ECHO tal-Istat ta' Tħejjija għad-Diżastri

DRR: Tnaqqis tar-Riskju ta' Diżastri

ECHO: Direttorat Ġenerali għall-Għajnuna Umanitarja u l-Protezzjoni Ċivili

ENPI: Strument Ewropew ta' Viċinat u Sħubija

ENRTP: Programm Tematiku Għall-Ambjent u l-Ġestjoni Sostenibbli tar-Riżorsi Naturali inkluża l-Enerġija

ETS: Sistema għan-Negozjar ta' Emissjonijiet

FCPF: Faċilità ta' Sħubija għall-Karbonju fil-Foresti

FEŻ: Fond Ewropew għall-Iżvilupp

FLEGT: Programm għall-Infurzar tal-Liġi tal-Foresta, Governanza u Kummerċ

FMI: Fond Monetarju Internazzjonali

FSF: Finanzjament Rapidu

FTI: Inizjattiva b'Ħeffa

GCF: Fond Ekoloġiku għall-Klima

GEEREF: Fond Globali għall-Effiċjenza Enerġetika u l-Enerġija Rinnovabbli

GEF: Fond għall-Ambjent Dinji

GFDRR: Faċilità Globali għat-Tnaqqis tad-Diżastri u l-Irkupru

KEF: Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju

KPE: Kumitat tal-Politika Ekonomika

LDC: Pajjiż l-anqas żviluppat

MMR: Mekkaniżmu għall-monitoraġġ u r-rappurtar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra

MRV: Kejl, rappurtar u verifikazzjoni

NGO: Organizzazzjonijiet Mhux Governattivi

ODA: Għajnuna Uffiċjali għall-Iżvilupp

OECD: Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi

QFP: Qafas Finanzjarju Pluriennali

REDD: Tnaqqis ta' Emissjonijiet mid-Deforestazzjoni u d-Degradazzjoni tal-Foresti

SEAE: Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna

SIDS: Stati gżejjer żgħar li qed jiżviluppaw

UNDP: Programm ta' Żvilupp tan-Nazzjonijiet Uniti

UNEP: Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent

UNFCCC: Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima

USD: Dollaru Amerikan

SOMMARJU EŻEKUTTIV

I.
It-tibdil fil-klima huwa wieħed mill-akbar theddidiet ambjentali, soċjali u ekonomiċi li qed tiffaċċja l-pjaneta. Miljuni ta' nies f'pajjiżi li qed jiżviluppaw jistgħu jiġu mġiegħla jmorru lura għall-faqar permezz tat-tibdil fil-klima li joħloq theddida fundamentali lill-iżvilupp ekonomiku u lill-ilħuq tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju. Pajjiżi żviluppati wiegħdu li jżidu l-appoġġ tagħhom biex jassistu pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-isforzi tagħhom biex jadattaw għal u jimmitigaw l-impatt tat-tibdil fil-klima. Kollettivament, l-UE u l-Istati Membri tagħha huma l-akbar kontributur tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw.

II.
Il-Qorti awditjat il-provvista tal-finanzjament għall-klima mill-UE għal pajjiżi li qed jiżviluppaw. Hija eżaminat jekk il-Kummissjoni ġestietx tajjeb l-infiq relatat mal-klima mill-baġit tal-UE u mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEŻ). Il-Qorti eżaminat ukoll jekk il-Kummissjoni ħaditx passi xierqa biex tippromwovi koordinazzjoni mal-Istati Membri tal-UE fir-rigward tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw; u jekk tali koordinazzjoni kinitx adegwata.

III.
Fir-rigward tal-ġestjoni tagħha ta' appoġġ relatat mal-klima ffinanzjat mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ, il-Kummissjoni tat prestazzjoni tajba. B'konformità ma' impenji politiċi, il-Kummissjoni żiedet b'mod stabbli l-infiq relatat mal-klima ffinanzjat mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ. Hija ffukat fuq prijoritajiet xierqa u fasslet il-programmi tagħha apposta għaċ-ċirkustanzi speċifiċi ta' pajjiżi sieħba individwali.

SOMMARJU EŻEKUTTIV

IV.
Koordinazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri fir-rigward tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw hija inadegwata. Il-Kummissjoni ma eżerċitatx tmexxija suffiċjenti f'xi oqsma u l-Istati Membri ma rreaġixxewx b'mod suffiċjenti għal xi wħud mill-inizjattivi tagħha. Jinħtieġu aktar sforzi sinifikanti biex tiġi żgurata l-komplementarjetà bejn il-programmi tal-pajjiżi tal-UE u tal-Istati Membri. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri ma qablux dwar kif għandu jiġi ssodisfat l-impenn għaż-żieda tal-finanzjament għall-klima sal-2020. Għadha ma ġietx stabbilita sistema robusta ta' monitoraġġ, ta' rappurtar u ta' verifikazzjoni li tipprovdi informazzjoni komprensiva u affidabbli dwar l-infiq mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri relatat mal-klima għall-monitoraġġ tal-konformità ma' impenji li saru, u l-punt sa fejn twettqet il-wiegħda tal-FSF mhuwiex ċar. Ma sar l-ebda tentattiv biex titnaqqas il-proliferazzjoni ta' fondi għall-klima. Aktar koordinazzjoni sinifikanti bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri hija meħtieġa biex tipprevieni u tiġġieled kontra l-korruzzjoni.

V.
Il-Qorti tikkonkludi li l-Kummissjoni ġestiet tajjeb l-infiq tal-UE relatat mal-klima li sar mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ. Madankollu, sabiex l-UE timmasimizza l-impatt internazzjonali tagħha, għandha tittejjeb b'mod konsiderevoli l-koordinazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri fil-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw.

VI.
Il-Qorti tirrakkomanda li:

(a) Il-Kummissjoni:

— għandha tipproponi pjan direzzjonali biex jiżdied il-finanzjament għall-klima sabiex tinkiseb il-mira tal-Qbil ta' Kopenħagen 2020;

— għandha twettaq evalwazzjoni indipendenti tal-Alleanza Globali Kontra t-Tibdil fil-Klima;

(b) il-Kummissjoni u s-SEAE:

— għandhom jirrappurtaw dwar il-punt sa fejn il-mira tal-infiq ta' 20 % tal-baġit tal-UE u tal-FEŻ matul il-perjodu 2014 sa 2020 fuq azzjoni relatata mal-klima tiġi implimentata fl-għajnuna għall-iżvilupp;

(c) Il-Kummissjoni u l-Istati Membri:

— għandhom, fil-qafas tar-Regolament dwar il-Mekkaniżmu għall-Monitoraġġ, jaqblu dwar standards komuni għall-monitoraġġ, għar-rappurtar u għall-verifikazzjoni tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw;

— għandhom jintensifikaw il-kooperazzjoni tagħhom biex jimplimentaw il-Kodiċi ta' Kondotta tal-UE dwar it-Tqassim tax-Xogħol fil-qasam tal-finanzjament għall-klima.

INTRODUZZJONI

SFIDI TAT-TIBDIL FIL-KLIMA

1. Huwa rikonoxxut b'mod wiesa' li l-attività umana qed ikollha influwenza dejjem aktar avversa fuq il-klima tad-Dinja permezz tal-ħruq ta' karburanti fossili, deforestazzjoni, u biedja tal-bhejjem. It-temperaturi globali medji qed jogħlew, u avvenimenti ta' temp estrem bħal uragani, għargħar u nixfiet qed isiru dejjem aktar komuni. It-tibdil fil-klima għandu impatt dirett fuq is-saħħa, il-ħajjiet u l-għajxien tal-bniedem u għandu impatt indirett fuq is-sigurtà alimentari u fuq il-vijabbiltà ta' ekonomiji bbażati fuq riżorsi naturali.

2. Il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) tinnota li t-tibdil fil-klima għandu l-potenzjal li jdgħajjef l-iżvilupp sostenibbli, li jżid il-faqar u li jdewwem jew jipprevieni r-realizzazzjoni tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju[1]. Bosta pajjiżi li qed jiżviluppaw huma vulnerabbli għat-tibdil fil-klima: huma ta' spiss ikollhom nuqqas ta' riżorsi suffiċjenti biex ilaħħqu mat-theddidiet li qed jaċċeleraw għall-ilma, l-enerġija, il-ħamrija, il-foresti, l-artijiet mistagħdra, l-organiżmi slavaġ u l-istokkijiet ta' ħut, li huma direttament dipendenti fuqhom għall-għajxien tagħhom.

AĠENDA INTERNAZZJONALI DWAR IT-TIBDIL FIL-KLIMA U L-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA

3. L-UNFCCC hija l-forum globali għal azzjoni internazzjonali miftiehma biex timmitiga t-tibdil fil-klima u tadatta għall-impatt tiegħu. Prinċipju ewlieni tal-UNFCCC huwa dak ta' responsabbiltà komuni iżda differenzjata: pajjiżi żviluppati għandhom ikunu ta' eżempju fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u fl-appoġġ għal pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-adattament u fl-isforzi ta' mitigazzjoni tagħhom, billi dawn tal-aħħar ikkontribwixxew l-anqas għall-akkumulazzjoni ta' gassijiet serra fl-atmosfera iżda se jkunu l-aktar affettwati. Fi kliem ieħor, min iniġġes għandu jħallas.

4. Sa mill-1995, partijiet għall-UNFCCC iltaqgħu kull sena biex jivvalutaw il-progress waqt li jkun qed jiġi trattat it-tibdil fil-klima. Dawn il-laqgħat huma magħrufa bħala COPs, jew Konferenzi tal-Partijiet. Il-COP l-aktar reċenti saru f'Doha f'Novembru 2012 (il-COP 18) u f'Varsavja f'Novembru 2013 (il-COP 19).

[1] L-UNFCCC, *Climate Change: Impacts, vulnerabilities and adaptation in developing countries* (Tibdil fil-Klima: Impatti, vulnerabbiltajiet u adattament f'pajjiżi li qed jiżviluppaw), 2007, p. 42.

5. Fil-COP 15 (Kopenħaġen 2009), il-pajjiżi żviluppati qablu dwar impenn volontarju (Qbil ta' Kopenħagen) għal finanzjament ġdid u addizzjonali biex jappoġġaw pajjiżi li qed jiżviluppaw waqt li jkunu qed jiġu trattati l-isfidi tat-tibdil fil-klima, permezz ta' mitigazzjoni, adattament, żvilupp u trasferiment tat-teknoloġija kif ukoll azzjonijiet għall-bini ta' kapaċità. Il-Qbil kien jinkludi:

(a) impenn fuq terminu qasir, imsejjaħ "Finanzjament Rapidu" (FSF) ta' madwar USD 30 biljun għall-perjodu 2010 sa 2012. L-għan tal-FSF kien li jgħin pajjiżi li qed jiżviluppaw biex jimplimentaw azzjoni urġenti u immedjata għall-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u biex ikunu jistgħu jassorbu ammont akbar ta' finanzjament fit-terminu itwal;

(b) impenn fuq terminu itwal biex jiżdied l-ammont ta' finanzjament għall-klima għal USD 100 biljun kull sena sal-2020 minn firxa wiesgħa ta' sorsi ta' finanzjament, pubbliċi u privati, bilaterali u multilaterali, li jinkludu sorsi innovattivi ta' finanzjament.

6. Il-COP 16 (Cancún 2010) mibnija fuq il-Qbil ta' Kopenħagen bl-approvazzjoni tal-istabbiliment ta' Fond Ekoloġiku għall-Klima (GCF) globali, biex twassal il-parti l-kbira ta' dan il-finanzjament. Il-COP 16 reġgħet affermat impenji preċedenti li l-finanzjament għall-adattament għat-tibdil fil-klima huwa prijorità għall-pajjiżi l-aktar vulnerabbli li qed jiżviluppaw, jiġifieri l-pajjiżi l-anqas żviluppati (LDCs), l-istati gżejjer żgħar li qed jiżviluppaw (SIDS) u l-Afrika (ara l-***Anness I***).

POLITIKA TAL-UE DWAR IL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA FIL-KUNTEST TA' GĦAJNUNA ESTERNA

7. Il-politika tal-UE dwar it-tibdil fil-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw tiddata lura għall-2003[2]. Minn dak iż-żmien 'il hawn, il-politika ġiet aġġornata biex tinkorpora u tenfasizza ċerti oqsma, jiġifieri l-adattament[3] (2004), it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri[4] (2009), u l-appoġġ għat-tisħiħ tal-kapaċitajiet u t-trasferiment tat-teknoloġija fis-setturi tal-agrikoltura sostenibbli u tal-enerġija, li jinkludu l-adattament għat-tibdil fil-klima u strateġiji ta' mitigazzjoni[5] (2011).

[2] COM(2003) 85 finali tal-11 ta' Marzu 2003.

[3] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill Nru 15164/04 tal-24 ta' Novembru 2004 dwar Tibdil fil-Klima fil-Kuntest tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (http://consilium.europa.eu).

[4] KUMM(2009) 84 finali tat-23 ta' Frar 2009.

[5] KUMM(2011) 637 finali tat-13 ta' Ottubru 2011.

8. It-tibdil fil-klima huwa prijorità importanti tal-politika estera tal-UE. Id-dokument konġunt tal-2011 imħejji mis-SEAE u mill-Kummissjoni wissa li t-tibdil fil-klima għandu implikazzjonijiet importanti għas-sigurtà. Huwa rrikonoxxa r-rwol importanti li r-Rappreżentant Għoli, il-Kummissjoni u s-SEAE jista' jkollhom meta jkunu qed jaħdmu b'mod kollaborattiv mal-Istati Membri fuq id-diplomazija dwar il-klima u ħeġġeġ programmazzjoni konġunta ta' għajnuna mmirata lejn it-tkabbir ta' sinerġiji u l-evitar ta' xogħol doppju[6]. Fl-2003, il-Kunsill stabbilixxa Netwerk Diplomatiku Ekoloġiku tal-UE u sejjaħ għal aġenda dwar id-diplomazija tal-UE fil-qasam tat-tibdil fil-klima li tkun iktar proattiva u mmirata u li hi maħsuba biex timmassimizza l-isforzi kollettivi tagħna u biex tkompli ssaħħaħ il-vuċi tal-UE dwar il-klima b'mod internazzjonali[7].

9. Il-koordinazzjoni ta' għajnuna għall-iżvilupp hija responsabbiltà kondiviża bejn l-UE u l-Istati Membri. L-Artikolu 210 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jistipula li dan isir "sabiex tippromwovi l-komplementarjetà u l-effikaċja" u l-Kummissjoni "tista' tieħu kull inizjattiva"[8] għal dan l-iskop. Biex tiżgura tali koordinazzjoni, il-Kummissjoni ffirmat id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar l-Effikaċja tal-Għajnuna (2005) u l-Kunsill adotta l-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp (2006): l-UE u l-Istati Membri tagħha huma impenjati għal promozzjoni aħjar tal-koordinazzjoni u l-komplimentarjetà tad-donaturi u għandu jkollhom rwol ewlieni fl-implimentazzjoni tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi. Fl-2008, il-Kummissjoni u l-Istati Membri varaw l-Inizjattiva b'Ħeffa (FTI) tal-UE dwar it-Tqassim tax-Xogħol biex tittejjeb l-effikaċja bl-implimentazzjoni tal-Kodiċi ta' Kondotta tal-UE dwar it-Tqassim tax-Xogħol[9].

FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-UE U MILL-ISTATI MEMBRI FIL-KUNTEST TA' GĦAJNUNA ESTERNA

10. L-UE u l-Istati Membri tagħha wiegħdu li jikkontribwixxu EUR 7,2 biljun (USD 10 biljun) għall-inizjattiva tal-FSF (ara l-paragrafu 5), b'allokazzjoni bilanċjata bejn l-adattament u l-miżuri ta' mitigazzjoni, kif meħtieġ mill-ftehim ta' Cancún. Is-sehem mill-Kummissjoni tal-wiegħda totali ammonta għal EUR 150 miljun għall-perjodu 2010-2012.

11. L-impenn fuq terminu itwal tal-Qbil ta' Kopenħagen kien li jimmobilizza USD 100 biljun kull sena sal-2020, iżda l-allokazzjoni tiegħu bejn il-pajjiżi żviluppati ma kinitx determinata. Madankollu, il-Kummissjoni tistma li s-sehem mill-UE u mill-Istati Membri f'dan l-isforz globali jinsab bejn 29 % u 38 % tat-total (jiġifieri bejn EUR 22 biljun u EUR 29 biljun)[10].

[6] http://eeas.europa.eu/environment/docs/2011_joint_paper_euclimate_diplomacy_en.pdf

[7] http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/137587.pdf

[8] L-Artikolu 210(1): Sabiex tippromwovi l-komplementarità u l-effikaċja tal-azzjoni tagħhom, l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jikkoordinaw il-linji ta' politika tagħhom dwar il-kooperazzjoni għall-iżvilupp u għandhom jikkonsultaw lil xulxin dwar il-programmi tagħhom ta' għajnuna, ukoll fl-organizzazzjonijiet internazzjonali u f'konferenzi internazzjonali. Huma jistgħu jieħdu azzjoni konġunta. Jekk ikun meħtieġ, l-Istati Membri għandhom jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-programmi ta' għajnuna tal-Unjoni.
L-Artikolu 210(2): Il-Kummissjoni tista' tieħu kull inizjattiva utli sabiex tippromwovi l-koordinazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

[9] Il-Kunsill tal-Ministri tal-15 ta' Mejju 2007, id-dokument Nru 9558/07.

[10] SEC(2011) 487 finali tat-8 ta' April 2011, p. 18. (http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/financial_operations/pdf/sec_2011_487_final_en.pdf).

12. Il-finanzjament għall-klima jiġi ffinanzjat mill-Kummissjoni fil-kuntest ta' għajnuna esterna mill-baġit tal-UE u mill-Fondi Ewropej għall-Iżvilupp (FEŻ). Matul il-perjodu 2003-2012 il-EuropeAid impenja madwar EUR 4 650 miljun fil-finanzjament għall-klima u l-ECHO impenjat EUR 155 miljun biex tiffinanzja l-istat ta' tħejjija għad-diżastri relatati mal-klima. Ara l-***Anness II*** għal aktar dettalji.

13. Il-finanzjament għall-klima huwa provdut kemm taħt programmi tematiċi[11] kif ukoll programmi ġeografiċi. Il-finanzjament għall-klima mill-Kummissjoni huwa prinċipalment imwassal permezz ta' programmi bilaterali ma' pajjiżi sieħba u organizzazzjonijiet reġjonali. L-***Anness III*** jipprovdi ħarsa ġenerali lejn dawn il-kanali tat-twassil.

14. L-appoġġ għall-adattament jimmira li jgħin lil pajjiżi sieħba jibnu reżiljenza għall-effetti avversi ta' tibdil fil-klima. Il-programmi jiffukaw fuq il-protezzjoni tal-infrastruttura, l-industrija u l-agrikoltura kontra x-xejriet tat-temp u l-livelli tal-baħar li tilgħin, kif ukoll investiment fil-ġestjoni tal-ilma u f'għelejjel reżistenti għan-nixfa. L-appoġġ għall-mitigazzjoni jimmira li jħaffef it-tranżizzjoni għal ekonomija globali b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju. Il-programmi jiffukaw fuq l-iżvilupp ta' teknoloġiji ta' enerġija nadifa, effiċjenza enerġetika u t-tnaqqis ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra permezz tal-ġestjoni sostenibbli u l-konservazzjoni ta' foresti u tal-ħażniet ta' karbonju.

[11] Fuq kollox, il-programm tematiku għall-Ambjent u l-Ġestjoni Sostenibbli tar-Riżorsi Naturali inkluża l-enerġija (ENRTP) u l-Programm Tematiku għas-Sigurtà Alimentari (FSTP).

AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR

15. Dan l-awditu jeżamina l-provvista tal-finanzjament għall-klima mill-UE għal pajjiżi li qed jiżviluppaw. Ir-rapport jiffoka fuq iż-żewġ mistoqsijiet li ġejjin:

(a) Il-Kummissjoni ġestiet tajjeb l-appoġġ relatat mal-klima ffinanzjat mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ?

(b) Il-Kummissjoni ħadet passi xierqa biex tippromwovi koordinazzjoni mal-Istati Membri tal-UE fir-rigward tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw; u tali koordinazzjoni kienet adegwata?

16. L-awditu kopra l-inizjattivi mill-Kummissjoni għall-finanzjament għal tibdil fil-klima meħuda fil-perjodu 2007-2013 b'impatt sal-2020. Huwa kien jinvolvi analiżijiet dokumentarji, analiżijiet fl-uffiċċju ta' programmi f'16-il pajjiż u f'2 reġjuni, intervisti u żjarat tal-awditjar fuq il-post lil 4 pajjiżi: il-Bangladexx, l-Indoneżja, it-Tanzanija u l-Uganda. Il-kriterji tal-awditjar u l-metodi tal-ġbir tal-evidenza għall-awditjar huma deskritti f'aktar dettall fl-***Anness IV***.

OSSERVAZZJONIJIET

IL-KUMMISSJONI ĠESTIET TAJJEB L-APPOĠĠ RELATAT MAL-KLIMA FFINANZJAT MILL-BAĠIT TAL-UE U MILL-FEŻ

17. Din it-taqsima teżamina jekk ir-riżorsi finanzjarji allokati mill-Kummissjoni biex jiġu indirizzati l-isfidi tat-tibdil fil-klima

(a) jirriflettux b'mod adegwat l-impenji tal-politika, u

(b) kinux imfassla apposta għaċ-ċirkustanzi speċifiċi ta' pajjiżi sieħba u reġjuni.

IL-KUMMISSJONI ŻIEDET IL-PRIJORITÀ MOGĦTIJA LILL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA

18. Il-Kummissjoni żiedet b'mod stabbli l-infiq relatat mal-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw, permezz tal-baġit ġenerali tal-UE u tal-FEŻ matul il-perjodu ta' 10 snin li ntemm fl-2012 (ara l-***Figura 1***), li kien jinkludi kontribuzzjoni supplimentari ta' EUR 155 miljun provduta taħt l-inizjattiva mill-FSF. Matul il-perjodu ta' programmazzjoni 2007-2013, madwar EUR 3,7 biljun ġew impenjati għal programmi relatati mal-klima sa tmiem l-2012, jiġifieri madwar 8 % tat-total tal-baġit tal-UE u tal-finanzjament għall-iżvilupp mill-FEŻ (ara l-***Anness II***, it-***Tabella 1***).

19. Għall-perjodu 2014-2020, il-Kunsill Ewropew[12] approva l-immirar ta' mill-anqas 20 % tat-total tal-infiq mill-UE fuq azzjoni relatata mal-klima, u dan jirrifletti l-prijorità strateġika tal-UE biex tindirizza t-tibdil fil-klima. Din il-mira ta' 20 % hija inkluża fl-abbozz tar-Regolament dwar l-Istrument ta' finanzjament tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (DCI) għall-perjodu 2014 sa 2020[13], u fil-11-il istruzzjoni ta' programmazzjoni tal-FEŻ[14]. Jekk wieħed jassumi li l-mira ta' 20 % ġiet applikata għall-għajnuna esterna kollha, din tirrappreżenta ammont stmat ta' EUR 11,6 biljun għal tibdil fil-klima taħt l-għajnuna esterna, jiġifieri żieda tripla u aktar meta mqabbla mal-ammont impenjat matul il-perjodu 2007-2013.

20. L-implimentazzjoni ta' tali impenn tal-politika jkun jeħtieġ sforz konsiderevoli min-naħa tal-Kummissjoni, tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (is-SEAE) u ta' pajjiżi sieħba. Madankollu, diskussjonijiet mad-delegazzjonijiet tal-UE fl-erba' pajjiżi żvelaw li l-ħtieġa li jittieħed kont tal-objettivi tat-tibdil fil-klima fil-programmazzjoni futura ma kinitx qed titqies b'mod sistematiku: fil-Bangladexx, id-delegazzjoni ma kellha l-ebda pjan biex iżżid it-tibdil fil-klima fl-istrateġija ta' kooperazzjoni u fil-programmi, filwaqt li fl-Uganda u fit-Tanzanija dan ġie kkonfermat li huwa l-każ[15].

[12] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-7/tat-8 ta' Frar 2013 dwar il-QFP 2014-20 (l-EUCO 37/12) il-paragrafu 10: "[...] L-għanijiet (objettivi) tal-azzjoni b'rabta mal-klima se jirrappreżentaw tal-inqas 20 % tal-infiq mill-UE fil-perjodu bejn l-2014 u l-2020 [...]".

[13] KUMM(2011) 840 finali tas-7 ta' Diċembru 2011.

[14] "Instructions for the programming of the 11th EDF and the DCI 2014–2020" (Istruzzjonijiet għall-programmazzjoni tal-11-il FEŻ u tad-DCI 2014-2020) maħruġa mis-SEAE u mill-Kummissjoni Ewropea, datati l-15 ta' Mejju 2012 (ara p. 3, in-nota 2 f'qiegħ il-paġna).

[15] L-Indoneżja hija waħda mid-19-il ekonomija emerġenti li se jaqgħu taħt l-Istrument ta' Sħubija maħluq m'ilux u għalhekk ma tibqax aktar eliġibbli għal għajnuna bilaterali taħt id-DCI mill-2014 'il quddiem:

FIGURA 1

IMPENJI TA' FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA 2003-2012 MILL-EUROPEAID

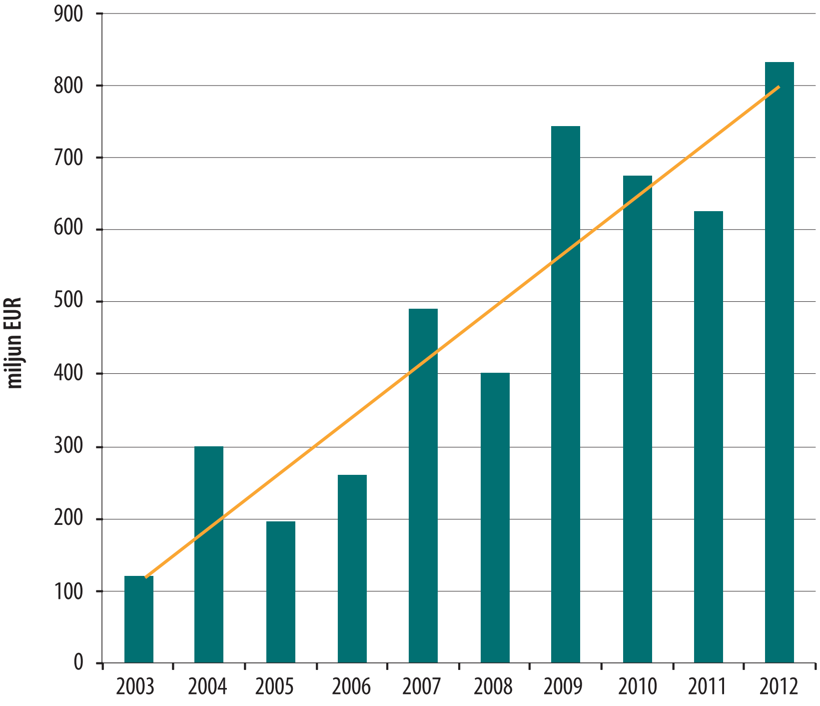

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

IL-KUMMISSJONI FASSLET APPOSTA L-FINANZJAMENT TAGĦHA GĦALL-KLIMA GĦAĊ-ĊIRKUSTANZI SPEĊIFIĊI TAL-PAJJIŻI SIEĦBA

21. Matul l-2007-2013, il-linji gwida tal-programmazzjoni mill-Kummissjoni kienu jeħtieġu t-twettiq ta' analiżijiet tar-riskji u tal-opportunitajiet relatati mat-tibdil fil-klima għal kull pajjiż sieħeb[16]. Fl-2009 hija ħarġet linji gwida lid-delegazzjonijiet tal-UE li jindikaw kif it-tibdil fil-klima għandu jittieħed inkunsiderazzjoni f'setturi speċifiċi[17].

22. Kif innutat fil-paragrafu 6, il-Qbil ta' Kopenħagen u l-COP 16 f'Cancún enfasizzaw il-ħtieġa li tingħata prijorità lil miżuri ta' adattament għal tibdil fil-klima, partikolarment fir-rigward tal-LDCs, is-SIDS u l-pajjiżi Afrikani[18]. Il-Kunsill approva dawn il-prijoritajiet għalkemm mingħajr ma ffissa l-ebda mira kwantifikata[19]. Madankollu, l-impenji ta' finanzjament għall-klima mill-Kummissjoni jirriflettu dawn il-prijoritajiet.

[16] Profili Ambjentali tal-Pajjiż u Profili Ambjentali Reġjonali.

[17] Ġew adottati linji gwida għar-razzjonalizzazzjoni tal-ambjent u t-tibdil fil-klima fl-għajnuna għall-iżvilupp. Inħarġu wkoll linji gwida għal tmien setturi ta' intervent: is-saħħa, l-infrastruttura, l-agrikoltura u l-iżvilupp rurali, il-provvista tal-enerġija, l-edukazzjoni, il-provvista tal-ilma u l-iġjene, in-negozju u l-investiment, u l-ġestjoni tal-iskart solidu.

[18] http://unfccc.int/cooperation_support/financial_mechanism/fast_start_ finance/items/5646.php

[19] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill Nru 15265/1/09 REV1 tal-1 ta' Diċembru 2009, 9437/1/10 REV1 tat-12 ta' Mejju 2010, 14957/10 tal-14 ta' Ottubru 2010 u 15353/11 tal-10 ta' Ottubru 2011 (http://consilium.europa.eu).

23. Matul il-perjodu 2003-2012, il-finanzjament għall-adattament irrappreżenta kemxejn anqas minn nofs l-impenji ta' finanzjament għall-klima mill-Kummissjoni (ara l-***Figura 2***) u s-sehem tiegħu kien ogħla sa mill-2010. Matul il-perjodu sħiħ, nofs l-impenji ta' adattament taħt il-programmi tagħha tal-pajjiżi[20] appoġġaw l-isforzi ta' adattament f'LDCs, fis-SIDS u fil-pajjiżi Afrikani (ara t-***Tabella 4*** fl-***Anness II***).

[20] Id-*data* tal-Kummissjoni ma tippermettix li jiġi determinat is-sehem għal-LDCs, għas-SIDS u għall-pajjiżi Afrikani fi programmi reġjonali.

FIGURA 2

RIPARTIZZJONI STMATA BEJN L-ALLOKAZZJONIJIET MILL-EUROPEAID TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA RIGWARD ADATTAMENT U MITIGAZZJONI

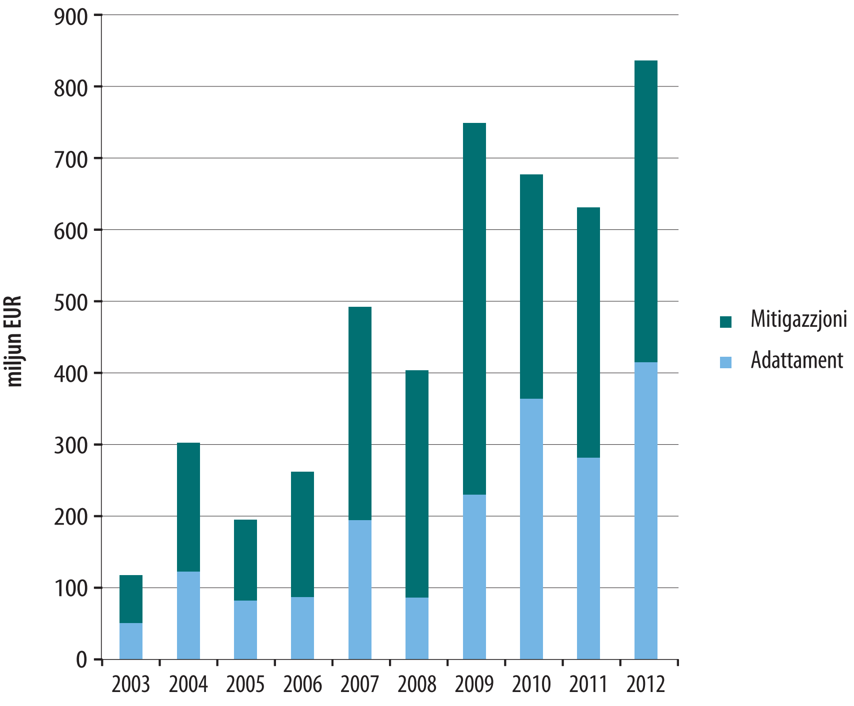

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea. Il-Qorti stmat ir-ripartizzjoni bl-applikazzjoni diretta tal-perċentwali rispettivi għat-total tal-ammont (ara t-***Tabella 3*** fl-***Anness II***).

24. Għall-kampjun ta' 16-il pajjiż u 2 reġjuni analizzati, il-Qorti sabet li l-Kummissjoni rriflettiet b'mod adegwat il-prijoritajiet tat-tibdil fil-klima identifikati għall-parti l-kbira tagħhom fil-programmazzjoni tagħha 2007-2013[21]:

(a) il-Kummissjoni qieset b'mod partikolari t-tibdil fil-klima fi 13-il pajjiż u fir-reġjun tal-Asja, fejn kien indirizzat jew bħala settur speċifiku ta' prijorità tal-istrateġija ta' kooperazzjoni tagħha[22] jew inkella taħt settur ieħor ta' prijorità relatat mal-ambjent, mal-ġestjoni tar-riżorsi naturali, mal-iżvilupp rurali jew anke n-negozju u l-investiment[23];

(b) f'ħames pajjiżi[24], l-analiżi ta' nofs it-terminu tal-programmi 2007-2013 irriżultat f'deċiżjonijiet għat-tisħiħ tal-appoġġ relatat mat-tibdil fil-klima permezz ta' żieda ta' oqsma ġodda ta' intervent jew b'żieda tal-ammont ta' finanzjament allokat.

25. Meta ħadet is-16-il pajjiż fil-kampjun tagħha, il-Qorti analizzat fid-dettall sottokampjun ieħor ta' 8 pajjiżi u 2 reġjuni[25] dwar jekk l-interventi mill-Kummissjoni relatati mal-klima indirizzawx il-prijoritajiet identifikati milll-pajjiżi sieħba nfushom. Il-Qorti sabet li l-programmi kienu mmirati b'mod xieraq.

IL-KOORDINAZZJONI BEJN IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI BIEX JASSISTU LIL PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW FIT-TWEĠIBA TAGĦHOM DWAR IT-TIBDIL FIL-KLIMA HIJA INADEGWATA

26. L-Artikolu 210 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jagħti lill-Kummissjoni rwol biex tiġi ottimizzata l-koordinazzjoni bejn l-Unjoni u l-Istati Membri. It-tibdil fil-klima huwa prijorità importanti tal-politika estera tal-UE u l-Kummissjoni ffirmat id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar l-Effikaċja tal-Għajnuna (ara l-paragrafi 8 u 9).

27. Din it-taqsima tivvaluta l-progress li sar, f'għadd ta' oqsma, biex jiġi żgurat li l-azzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri huma fil-fatt komplementari u effiċjenti. B'mod partikolari li tagħti ħarsa lejn:

(a) jekk il-Kummissjoni kkoordinatx il-programmi tagħha tal-pajjiżi ma' dawk tal-Istati Membri;

(b) jekk il-Kummissjoni ppromwovietx koordinazzjoni mal-Istati Membri biex tikkonforma mal-impenji fuq terminu twil ta' finanzjament internazzjonali għall-klima kif miftiehem fil-Qbil ta' Kopenħagen 2009;

[21] Ara l-***Anness IV***.

[22] Fiċ-Ċina, fl-Ukraina u l-programmazzjoni reġjonali għall-Asja.

[23] Fil-Bangladexx, fil-Bolivja, fil-Brażil, fl-Etjopja, fil-Gujana, fl-Indoneżja, f'Mali, fil-Marokk u fl-Uganda.

[24] L-Indoneżja, il-Bolivja, iċ-Ċina, l-Ukraina u l-Marokk.

[25] Il-Bangladexx, l-Etjopja, l-Indoneżja, il-Mawrizju, in-Nikaragwa, it-Tanżanija, l-Ukraina u l-Uganda, l-Afrika tal-Lvant u r-reġjuni tal-Asja.

(c) xi nkiseb fir-rigward tal-monitoraġġ, tal-verifikazzjoni u tar-rappurtar dwar il-finanzjament għall-klima mwiegħed u mħallas;

(d) sa liema punt il-progress li sar f'dawn l-oqsma jrendi possibbli l-verifikazzjoni u l-analiżi tal-kontribuzzjonijiet li saru mill-UE u mill-Istati Membri lill-FSF; u

(e) jekk l-UE kkontribwixxietx għas-simplifikazzjoni tal-mekkaniżmi għat-twassil tal-finanzjament għall-klima (it-tnaqqis tal-frammentazzjoni).

IL-KOORDINAZZJONI TAL-PROGRAMMI TAL-PAJJIŻI TAL-UE U L-ISTATI MEMBRI TEĦTIEĠ TITJIB

28. Il-ħtieġa għal koordinazzjoni f'għajnuna esterna bejn l-UE u l-Istati Membri tagħha ilha tiġi enfasizzata b'mod regolari matul is-snin fil-konklużjonijiet tal-Kunsill[26]. Skont id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi u l-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp, l-għajnuna għandha tiġi kkonċentrata f'dawk l-oqsma fejn donatur għandu vantaġġ kumparattiv.

29. Il-Kummissjoni u s-SEAE jemmnu li t-tqassim tax-xogħol u l-identifikazzjoni ta' vantaġġi kumparattivi jistgħu jkunu determinati biss fil-livell tal-pajjiż sieħeb u fil-livell speċifiku għall-kuntest. Id-delegazzjonijiet tal-UE huma mistennija li jesploraw it-tqassim tax-xogħol. L-ebda analiżi speċifika ma tiġi mwettqa: vantaġġi kumparattivi ġeneralment jitkejlu permezz tal-kapaċità ta' donatur għar-"razzjonalizzazzjoni" tat-tibdil fil-klima f'settur partikolari, u r-riżorsi umani fil-livelli reġjonali jew ċentrali ma jiġux meħuda inkunsiderazzjoni. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri ma jiskambjawx informazzjoni dwar allokazzjonijiet skont il-pajjiż taħt l-inizjattivi tagħhom tal-finanzjament għall-klima, b'mod partikolari biex jiġu identifikati pajjiżi li fihom hemm trikkib sostanzjali ("pajjiżi preferuti") jew distakki ("orfni tal-għajnuna") f'termini ta' attività tad-donaturi u / jew fil-livell ta' allokazzjonijiet ta' għajnuna. Il-Kodiċi ta' Kondotta tal-UE jħeġġeġ il-komplementarjetà u t-tqassim tax-xogħol fil-politika ta' żvilupp[27].

30. It-tielet rapport ta' monitoraġġ u analiżi tal-progress tal-FTI (ara l-paragrafu 9) sab riżultati mħallta[28]. Skema pilota li tinvolvi delegazzjonijiet tal-UE u ambaxxati tal-Istati Membri għal għadd selettiv ta' pajjiżi (inkluż il-Bangladexx) ġiet varata, iżda r-riżultati kienu diżappuntanti għal raġunijiet marbuta kemm mad-donaturi kif ukoll mal-pajjiżi sieħba[29]. Is-sejbiet tal-Qorti jaqblu mal-konklużjonijiet tal-OECD-DAC fl-Evalwazzjoni tagħha bejn il-Pari tal-Unjoni Ewropea (2012) li għaqda ta' ostakoli tekniċi u politiċi fissret li l-istituzzjonijiet tal-UE ma għamlux daqstant progress daqskemm kienu ttamaw fil-programmazzjoni konġunta[30].

[26] Ara, pereżempju, il-Konklużjonijiet tal-Kunsill tal-14.10.2010 (Tħejjijiet għas-16-il sessjoni tal-Konferenza tal-Partijiet (l-COP 16) għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) u s-6 sessjoni tal-Laqgħa tal-Partijiet għall-Protokoll ta' Kjoto (Cancún, mid-29 ta' Novembru sal-10 ta' Diċembru 2010)).

[27] Ara l-Kodiċi ta' Kondotta tal-UE dwar il-Komplementarjetà u t-Tqassim tax-Xogħol fil-Politika dwar l-Iżvilupp http://register.consilium.europa.eu/pdf/mt/07/st09/st09558.mt07.pdf
Ara wkoll il-Konklużjonijiet tal-Kunsill tat-3166 laqgħa tal-Kunsill tal-Affarijiet Barranin tal-14 ta' Mejju 2012.

[28] SEC(2011) 502 final tad-19 ta' April 2011, l-Anness 5.

[29] Inkluż: nuqqas ta' kapaċità jew interess tal-pajjiż sieħeb; nuqqas ta' regoli xierqa ta' governanza; ċirkustanzi kumplessi fil-pajjiż; l-eżistenza ta' mekkaniżmi oħra ta' koordinazzjoni; nuqqas ta' sinkronizzazzjoni ta' aġendi tad-donaturi jew ċikli ta' programmazzjoni; nuqqas ta' trasparenza min-naħa ta' xi donaturi; interessi bilaterali b'saħħithom; u, f'xi każijiet, predominanza ċara tal-UE bħala d-donatur prinċipali.

[30] http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/50155818.pdf (p. 22).

31. It-tqassim effettiv tax-xogħol u l-komplementarjetà ta' azzjonijiet ta' donaturi huma dipendenti fuq bosta fatturi. Dawn jinkludu:

- Ir-rieda tad-donaturi li jikkooperaw fir-rigward tal-effikaċja tal-għajnuna u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni;
- Ir-rieda tal-awtoritajiet nazzjonali li jikkooperaw;
- Il-preżenza ta' strateġija nazzjonali tal-klima.

Dawn huma eżaminati f'aktar dettall fil-paragrafi 33 sa 39.

32. Il-kwalità tal-koordinazzjoni tad-donaturi fir-rigward tat-tibdil fil-klima kienet tvarja fl-erba' pajjiżi miżjura mill-Qorti. Din kienet aħjar fil-Bangladexx, fit-Tanzanija u fl-Uganda milli fl-Indoneżja, iżda l-Qorti sabet li jifdal lok għal azzjoni mtejba mid-delegazzjonijiet tal-UE biex tissaħħaħ il-koordinazzjoni tad-donaturi tal-UE fl-erba' pajjiżi kollha. Il-***Kaxxa 1*** turi eżempju ta' koordinazzjoni inadegwata misjuba matul l-ispezzjoni fuq il-post mill-Qorti fil-Bangladexx.

KAXXA 1

IL-BANGLADEXX: EŻEMPJU TA' PROGRAMMI MHUX KOORDINATI

F'Bainpara, żewġ programmi għall-provvista tal-ilma ġew implimentati kważi simultanjament. Wieħed, iffinanzjat mill-UNICEF, mir-Renju Unit u mill-Oxfam ġie kkompletat fl-2011. L-ieħor, iffinanzjat mill-UE u mir-Renju Unit permezz tal-Programm Komprensiv ta' Ġestjoni tad-Diżastri u tal-aġenżija Ġermaniża għall-iżvilupp[31] ġie kkompletat fl-2012. Koordinazzjoni inadegwata kienet tfisser li ma tqisitx il-possibbiltà li jingħaqad appoġġ mingħand diversi donaturi fi programm wieħed għal approċċ aktar kosteffettiv.

[31] Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit.

33. Ir-rieda tad-donaturi li jikkoordinaw l-isforzi tagħhom tvarja bil-kbir bejn l-erba' pajjiżi miżjura:

(a) fil-Bangladexx, fit-Tanzanija u fl-Uganda, il-finanzjament għall-klima huwa diskuss fi gruppi ta' ħidma tematiċi iżda l-implimentazzjoni ta' programmi mhux dejjem hija kkoordinata tajjeb (ara l-paragrafu 32)[32]. Il-Kapijiet tal-Missjoni tal-UE fil-Bangladexx esprimew dubji dwar il-programmazzjoni konġunta kif stipulata fil-Konklużjonijiet tal-Kunsill[33];

(b) fl-Indoneżja, teżisti l-kompetizzjoni fost id-donaturi u r-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-gvern fir-rigward tat-tibdil fil-klima mhumiex ċari. Fatturi oħra joħolqu sfidi addizzjonali: id-daqs tal-pajjiż, ir-riżorsi naturali konsiderevoli tiegħu u kapaċità finanzjarja li tattira bosta donaturi[34] b'aġendi nazzjonali differenti; xi pajjiżi donaturi jiddominaw bħala "mexxejja naturali" billi jipprovdu ammonti sostanzjali ħafna ta' finanzjament[35].

34. Bħal forom oħra ta' għajnuna barranija, il-finanzjament għall-klima huwa vulnerabbli għall-korruzzjoni[36]. Il-Bangladexx, l-Indoneżja, it-Tanzanija u l-Uganda huma kollha affettwati b'mod qawwi minn din il-problema[37]. Il-kooperazzjoni tad-donaturi hija essenzjali biex timminimizza r-riskji ta' korruzzjoni.

35. Fl-Uganda, donaturi internazzjonali żviluppaw ir-Rispons Konġunt għall-Korruzzjoni fl-2009. Wara l-iskoperta mill-Awditur Ġenerali tal-Uganda fl-2012 li miljuni ta' USD fi flus tad-donaturi kienu sparixxew, bosta donaturi ssospendew l-għajnuna lill-Uganda, inklużi l-Kummissjoni u l-Istati Membri. Fit-Tanzanija, kien hemm djalogu ta' livell għoli dwar il-korruzzjoni fil-qafas tas-Sħubija ta' Appoġġ għall-Baġit Globali.

36. Fil-Bangladexx, fejn il-korruzzjoni ġiet deskritta lill-Qorti bħala "eċċezzjonali" minn donatur maġġuri, żewġ fondi fiduċjarji ġew stabbiliti — wieħed mill-gvern (Fond Fiduċjarju tal-Bangladexx għat-Tibdil fil-Klima), u l-ieħor minn donaturi internazzjonali, inkluża l-UE, biex jiġu limitati r-riskji fiduċjarji (Fond tal-Bangladexx għar-Reżiljenza għat-Tibdil fil-Klima). Fl-Indoneżja, il-parti l-kbira tad-donaturi, inkluża l-UE, għażlu li ma jipparteċipawx fil-Fond Fiduċjarju tal-Indoneżja għat-Tibdil fil-Klima minħabba arranġamenti dgħajfa ta' governanza.

32 Pereżempju, fl-Uganda l-Bank Dinji għandu l-intenzjoni jiffinanzja programm ġdid għall-provvista tal-ilma u l-iġjene għalkemm diġà hemm programm ikkofinanzjat minn donaturi oħrajn, inkluża l-UE, li jaħdem tajjeb.

33 Il-konklużjonijiet tal-Kunsill Nru 16773/11 tal-14 ta' Novembru 2011.

34 Hemm madwar 50 donatur stabbiliti, skont id-delegazzjoni tal-UE.

35 Pereżempju, filwaqt li l-ODA mill-UE lill-Indoneżja fl-2009-2010 ammontat fuq medja għal USD 109 miljun, il-Ġappun ipprovda USD 1505 miljun, Franza USD 326 miljun, l-Istati Uniti tal-Amerika USD 269 miljun u l-Ġermanja USD 172 miljun. (*Sors:* http://www.oecd.org/dac/stats/IDN.gif).

36 Transparency International, Global Corruption Report: Climate Change (Rapport dwar il-Korruzzjoni Globali: Tibdil fil-Klima) (2011).

37 Skont l-Indiċi dwar il-Perċezzjoni tal-Korruzzjoni ta' Transparency International, l-erbgħa li huma jikklassifikaw fil-baxx fost 176 pajjiż u territorju: It-Tanzanija (102); l-Indoneżja (118); l-Uganda (130); u l-Bangladexx (144) (*Sors:* http://cpi.transparency.org/cpi2012/results/).

37. Madankollu, djalogu istituzzjonalizzat simili għal x'hemm stabbilit fl-Uganda u fit-Tanzanija ma ġiex stabbilit fil-Bangladexx u fl-Indoneżja, u lanqas ma ġie propost mill-Kummissjoni. Donaturi f'dawn il-pajjiżi jeħtieġ li jintensifikaw il-koordinazzjoni tagħhom fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni[38].

38. Ir-rieda tal-gvernijiet nazzjonali li jkollhom rwol importanti fl-appoġġ għall-koordinazzjoni tad-donaturi u t-tqassim tax-xogħol tinfluwenza bil-kbir l-effikaċja tal-għajnuna. Instabet stampa mħallta fl-erba' pajjiżi miżjura:

(a) il-Gvern tal-Bangladexx jipparteċipa b'mod attiv fil-gruppi sieħba tal-iżvilupp u l-gruppi sussidjarji ta' ħidma tagħhom. Il-Bangladexx kien l-ewwel pajjiż fid-dinja li ppubblika Strateġija ta' Kooperazzjoni Konġunta b'rispons għad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi u l-Aġenda ta' Accra li għenu biex jiżguraw komplementarjetà akbar ta' programmi tad-donaturi[39];

(b) il-Gvernijiet tal-Uganda u tat-Tanzanija jipparteċipaw fi gruppi ta' ħidma tematiċi konġunti bis-sieħba tal-iżvilupp, għalkemm xi ministeri jippreferu jżommu kuntatti bilaterali sabiex jieħdu vantaġġ mill-fehmiet differenti potenzjali fost is-sieħba tal-iżvilupp;

(c) fl-Indoneżja, ir-responsabbiltà għal koordinazzjoni fil-qasam tat-tibdil fil-klima hija kondiviża minn firxa ta' korpi[40], u l-obbligu ta' rendikont għall-koordinazzjoni mhuwiex ċar għad-donaturi.

39. Strateġija nazzjonali tal-klima li tkun unika u ċara tista' ssostni s-sjieda nazzjonali u tiffaċilita l-koordinazzjoni tad-donaturi. Il-Bangladexx iservi bħala eżempju ta' prattika tajba, filwaqt li l-Indoneżja għandha bosta strateġiji u politiki intenzjonati. Madankollu, strateġija waħidha mhijiex suffiċjenti biex tiżgura riżultati aħjar[41]. Il-Qorti sabet li, fl-erba' pajjiżi kollha miżjura, in-nuqqas ta' prijoritizzazzjoni fi ħdan il-gvern dgħajjef l-istrateġiji u l-pjanijiet ta' azzjoni għat-tibdil fil-klima.

[38] Il-Qorti indikat f'bosta okkażjonijiet preċedenti li l-Kummissjoni teħtieġ tkun aktar attenta għar-riskji ta' korruzzjoni fl-għajnuna esterna. Ara, pereżempju, ir-Rapport Speċjali Nru 11/2010 dwar il-ġestjoni mill-Kummissjoni tas-sostenn baġitarju ġenerali fil-pajjiżi AKP, tal-Amerika Latina u tal-Asja u r-Rapport Speċjali Nru 4/2013 dwar il-kooperazzjoni tal-UE mal-Eġittu fil-qasam tal-governanza (http://eca.europa.eu).

[39] Madankollu, l-Istrateġija ta' Kooperazzjoni Konġunta ġiet sospiża fl-2011 wara allegazzjonijiet ta' korruzzjoni li jirrelataw ma' programm maġġuri ffinanzjat mill-Bank Dinji.

[40] Bħall-Bappenas (il-Ministeru tal-Ippjanar tal-Iżvilupp Nazzjonali), il-Kunsill Nazzjonali dwar it-Tibdil fil-Klima jew it-Task Force REDD.

[41] Pereżempju, sa mill-2007 l-Indoneżja pproduċiet bosta pjanijiet ta' azzjoni u pjanijiet direzzjonali nazzjonali għal tibdil fil-klima, iżda huma ma jiffaċilitawx il-koordinazzjoni tad-donaturi.

IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI MA QABLUX DWAR KIF GĦANDHA SSIR IŻ-ŻIEDA TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA FUQ TERMINU TWIL

40. Il-Kummissjoni żiedet l-isforzi, wara l-Qbil ta' Kopenħagen, għaż-żieda fit-total tal-finanzjament għall-klima mill-UE u mill-Istati Membri billi identifikat sorsi innovattivi potenzjali sabiex tissodisfa l-impenn 2020 (ara l-paragrafi 5 u 11)[42]:

- dħul mill-irkanti taħt is-Sistema tal-UE għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (EU ETS);
- prezzar tal-karbonju tal-avjazzjoni internazzjonali u t-trasport marittimu;
- Mekkaniżmu ġdid għas-Suq tal-Karbonju;
- imposta fuq is-settur finanzjarju; u
- aċċess għall-finanzjament għall-klima permezz ta' banek multilaterali u banek oħra għall-iżvilupp.

41. Il-Kummissjoni ħadet bosta inizjattivi biex tagħmel użu minn dawn is-sorsi innovattivi potenzjali tal-finanzjament b'koordinazzjoni mal-Istati Membri bi gradi ta' suċċess li jvarjaw (ara l-***Anness V***), iżda jifdal sfidi sinifikanti:

(a) il-finanzjament privat huwa mistenni li jifforma l-akbar sors ta' finanzjament għall-klima sabiex jiġi ssodisfat l-impenn taħt il-Qbil ta' Kopenħagen. Madankollu, globalment ma hemm l-ebda qbil dwar liema tipi ta' nfiq jgħoddu bħala finanzjament privat[43]. Minkejja konklużjonijiet ripetuti tal-Kunsill[44] u bosta inizjattivi mill-Kummissjoni[45], il-Kummissjoni u l-Istati Membri ma adottawx pożizzjoni komuni;

(b) minkejja l-impenn tal-Kunsill għal ħidma favur l-identifikazzjoni ta' mogħdija biex jiżdied il-finanzjament għall-klima mill-2013 sal-2020[46], il-Kummissjoni għadha ma pproponietx pjan direzzjonali. X'ammont ta' finanzjament jista' jintuża għal pajjiżi li qed jiżviluppaw u xi jkunu l-kontribuzzjonijiet rispettivi tal-Istati Membri għadhom ma ġewx deċiżi.

[42] SEC(2010) 409 final tal-1 ta' April 2010 u SEC(2011) 487 final tat-8 ta' April 2011.

[43] L-OECD, *Comparing Definitions and Methods to Estimate Mobilised Climate Finance* (Tqabbil ta' Definizzjonijiet u Metodi għall-Istima ta' Finanzjament Mobilizzat għall-Klima), Mejju 2013.

[44] Ara t-3167 konklużjoni tal-Kunsill Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji tal-15 ta' Mejju 2012 jew it-3198 konklużjoni tal-Kunsill Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji tat-13 ta' Novembru 2012.

[45] F'Awwissu 2011, il-Kummissjoni varat kwestjonarju għall-Istati Membri dwar id-definizzjoni u r-rwol tal-finanzjament privat għall-klima, iżda anqas minn nofs l-Istati Membri (flimkien mal-BEI) irrispondew. Diskussjonijiet għadhom għaddejjin fil-livell ta' grupp ta' ħidma u dak ta' grupp ta' esperti tal-Kunsill. Minkejja xi progress permezz tal-kondiviżjoni ta' tagħlimiet meħuda bejn l-Istati Membri dwar il-mobilizzazzjoni tal-finanzjament privat, qbil għadu pendenti.

[46] Stqarrija għall-istampa mit-3088 laqgħa tal-Kunsill Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji tas-17 ta' Mejju 2011 u konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-finanzjament għall-klima tat-3115-il laqgħa tal-Kunsill Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji tal-4 ta' Ottubru 2011.

SISTEMA EFFETTIVA TA' MONITORAĠĠ, TA' RAPPURTAR U TA' VERIFIKAZZJONI GĦADHA MHIX STABBILITA

42. Qafas effettiv ta' monitoraġġ, ta' rappurtar u ta' verifikazzjoni jista' jtejjeb l-użu effettiv ta' fondi pubbliċi u privati. Rappurtar tajjeb huwa kritiku għall-bini ta' kunfidenza u fiduċja bejn il-pajjiżi donaturi u dawk riċevituri permezz ta' obbligu ta' rendikont, kredibbiltà u trasparenza imsaħħa.

43. Id-dħul fis-seħħ f'Ġunju 2013 ta' mekkaniżmu[47] għall-monitoraġġ u r-rappurtar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra (MMR) ġie eżatt wara l-qafas tal-UNFCCC għar-rappurtar kull sentejn adottat fi Frar 2013[48]. L-MMR imur lil hinn mill-qafas ta' rappurtar tal-UNFCCC sa fejn ikun jeħtieġ l-Istati Membri li jirrappurtaw dwar l-użu tagħhom tad-dħul tal-ETS għall-finanzjament għall-klima kif ukoll il-finanzjament pubbliku kollu (jiġifieri mhux privat) ipprovdut lil pajjiżi li qed jiżviluppaw.

44. Madankollu, filwaqt li sar qbil dwar format komuni tar-rappurtar ma sarx qbil dwar standards komuni u definizzjonijiet. Konsegwentement, il-mekkaniżmu ġdid xorta ma laħaqx il-mira li jiżgura kumparabbiltà suffiċjenti ta' *data*. B'mod partikolari, definizzjonijiet nazzjonali diverġenti ta' "ġodda u addizzjonali", l-applikazzjoni tal-Markaturi ta' Rio (Rio Markers) u d-distinzjoni bejn il-promessi u l-pagamenti huma kwistjonijiet li għadhom ma ġewx solvuti — li kollha kemm huma jista' jkollhom effett fuq il-punt sa fejn il-finanzjament internazzjonali għall-klima qed jiżdied b'mod ġenwin.

ĠODDA U ADDIZZJONALI

45. Il-Qbil ta' Kopenħagen 2009 enfasizza l-ħtieġa għal riżorsi ġodda u addizzjonali, għalkemm dan ma kienx definit. Il-Parlament Ewropew appella biex ir-riżorsi tal-UE għal adattament u mitigazzjoni jiġu fuq il-mira tal-għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp ta' 0,7 %[49]. Sal-lum ma hemm l-ebda definizzjoni ta' "ġodda u addizzjonali" li sar qbil dwarha b'mod komuni, u d-donaturi (inklużi l-Istati Membri individwali) segwew l-approċċi tagħhom stess[50].

[47] Ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar mekkaniżmu għall-monitoraġġ u r-rappurtar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra u għar-rappurtar ta' informazzjoni oħra relatata mat-tibdil fil-klima fil-livelli nazzjonali u tal-Unjoni u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 280/2004/KE (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 13).

[48] http://unfccc.int/resource/docs/2012/cop18/eng/08a03.pdf

[49] Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar il-konferenza dwar it-tibdil fil-klima f'Durban, P7_TA(2011)0504 (16.11.2011).

[50] Rapport 2011 tal-UE dwar l-Obbligu ta' rendikont rigward il-Finanzjament għall-Iżvilupp: Analiżi ta' progress tal-UE u l-Istati Membri tagħha, p. 44 (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2011:0500:FIN:EN:PDF). Ara wkoll, pereżempju, ir-rapport tal-OECD "Development Perspectives for a Post-2012 Climate Financing Architecture" (Perspettivi tal-Iżvilupp għal Arkitettura tal-Finanzjament għall-Klima Wara l-2012), p. 8.

46. F'Ġunju 2010 l-Kummissjoni pproponiet approċċ komuni għad-definizzjoni ta' finanzjament "addizzjonali". Madankollu, xi Stati Membri kienu kontra dan. Stħarriġ 2011 tal-Kummissjoni dwar l-Istati Membri żvela d-diversità ta' definizzjonijiet użati. Il-Qorti tista' tikkonferma li, għal erba' Stati Membri eżaminati[51], intużaw approċċi tassew diverġenti għal dak meqjus bħala "ġodda u addizzjonali" (ara l-***Anness VI***).

47. Xi kontribuzzjonijiet sinfikanti tal-FSF irrappurtati mill-Istati Membri jinkludu impenji li saru qabel[52]. Xi Stati Membri (pereżempju l-Belġju, Spanja u l-Isvezja) iqisu l-finanzjament għall-GEF bħala parti mill-wegħdiet tagħhom tal-FSF, oħrajn (bħal Franza, il-Finlandja u r-Renju Unit) jgħodduh biss parzjalment, filwaqt li d-Danimarka u l-Ġermanja ma jgħodduh xejn[53].

MARKATURI TA' RIO

48. Normalment, it-tibdil fil-klima huwa element integrat fi programmi ta' għajnuna li jindirizzaw ukoll objettivi oħra tal-iżvilupp[54]. Għaldaqstant l-identifikazzjoni ta' programmi relatati mat-tibdil fil-klima tinvolvi marġini ta' ġudizzju: il-metodu aċċettat bl-aktar mod wiesa' għas-segwiment tal-infiq għat-tibdil fil-klima huwa l-metodoloġija tal-OECD-DAC tal-"Markaturi ta' Rio" [55].

49. Għalkemm kważi l-finanzjament kollu tal-FSF tal-UE huwa pprovdut minn Stati Membri li huma marbuta li japplikaw il-Markaturi ta' Rio fir-rapporti tagħhom lill-OECD-DAC[56], il-Kummissjoni u l-Istati Membri ma qablux dwar sett komuni ta' parametri biex jikkwantifikaw il-komponent tal-finanzjament għall-klima ta' programmi bil-"marka ta' Rio". B'riżultat ta' dan, filwaqt li l-Kummissjoni tapplika l-klassifikazzjoni tagħha stess tal-Markaturi ta' Rio, hija għandha fehim approfondit limitat dwar il-prattiki tal-Istati Membri u, għaldaqstant, ma tistax tkun taf jekk id-*data* rrappurtata hijiex kumparabbli u jekk it-totali jistgħux jiġu rikonċiljati.

[51] Il-Ġermanja, Franza, l-Italja u r-Renju Unit. Il-Qorti għażlet dawn l-erba' Stati Membri abbażi tal-ammonti ogħla pprovduti għal-FSF tal-UE.

[52] Pereżempju, il-lista ta' programmi tal-FSF tal-UE tinkludi kontribuzzjonijiet mingħand l-Istati Membri lill-Fond għat-Teknoloġiji Nodfa, il-Programm Pilota għar-Reżiljenza għall-Klima jew il-Fond għall-Ambjent Dinji (GEF). Madankollu, ir-rapporti tal-fiduċjarji ta' dawn il-fondi ma jirriflettux dawn iż-żidiet.

[53] J. Brown, M. Stadelmann, L. Hörnlein, *Fast-start finance to address climate change: what we know at the mid-point*, Overseas Development Institute, 2011.

[54] Bħall-agrikoltura, l-enerġija jew l-edukazzjoni.

[55] Sa mill-2007, il-Markaturi ta' Rio kienu mandatorji għall-membri tal-OECD-DAC, u b'hekk huma il-metodoloġija aċċettata bl-aktar mod wiesa'.

[56] Erbatax-il Stat Membru mhumiex membri tal-OECD-DAC: Il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Kroazja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, Malta, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovenja u s-Slovakkja.

WEGĦDIET, PROMESSI U PAGAMENTI

50. Il-Qbil ta' Kopenħagen ma speċifikax x'għandhom ifissru fir-realtà l-wegħdiet tad-donaturi għaż-żieda fil-finanzjament għall-klima. B'riżultat ta' dan, donaturi (inklużi l-Istati Membri) irrappurtaw l-ammonti tal-FSF tagħhom abbażi ta' promessi (allokazzjonijiet) aktar milli pagamenti attwali fi flus kontanti (żborżamenti). Din il-problema mhijiex limitata għall-UE[57]. Bosta mill-fondi multilaterali ddedikati li permezz tagħhom il-Kummissjoni u l-Istati Membri jwasslu l-finanzjament għall-klima ma jirrappurtawx b'mod konsistenti dwar l-iżborżament tal-finanzjament. F'Mejju 2013, l-OECD irrapporta dwar l-inċertezza dwar xi jfisser it-terminu "timmobilizza" fil-kuntest ta' finanzjament internazzjonali għall-klima u l-implikazzjonijiet li dan jista' jkollu fuq il-fiduċja u t-trasparenza[58].

51. Għall-FSF, abbażi tal-analiżi tagħha stess, il-Qorti tistma li, sa min-nofs l-2013, EUR 155 miljun kienu ġew impenjati u EUR 38 miljun kienu tħallsu mill-Kummissjoni.

IL-PUNT SA FEJN TWETTQET IL-WIEGĦDA TAL-FSF MHUWIEX ĊAR

52. L-UE u l-Istati Membri tagħha rrappurtaw kull sena lill-UNFCCC dwar il-kontribuzzjoni tagħhom għal kull waħda mit-tliet snin tal-inizjattiva tal-FSF. Il-Kummissjoni kkumpilat id-*data*, li kopriet il-kontribuzzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri. Kull rapport ġie mbagħad adottat mill-Kunsill u sottomess b'mod konġunt mill-Presidenza tal-UE u mill-Kummissjoni lill-UNFCCC.

53. Ir-rapport finali[59], sottomess lill-UNFCCC fid-29 ta' Mejju 2013, jiddikjara li l-UE u l-Istati Membri tagħha mmobilizzaw EUR 7,34 biljun matul il-perjodu 2010 sa 2012. Dan jeċċedi l-impenn kumplessiv ta' EUR 7,2 biljun li sar fl-2009 (ara l-***Figura 3***). Il-Kunsill ikkonkluda li l-impenn kumplessiv kien inkiseb.

[57] Bejn l-2003 u l-2011, il-valur totali tal-fondi mwiegħda għall-klima, approvati għall-infiq u żborżati għall-fondi globali għall-klima f'livell dinji kien ta' USD 30,88 biljun, USD 9,34 biljun, u USD 1,92 biljun rispettivament. *Sors:* "The Atlas of Climate Change", Dow & Downing, 2011. Ċifri miksuba minn www.ClimateFundsUpdate.org

[58] In-nuqqas ta' ċarezza fir-rigward ta' finanzjament "immobilizzat" għall-klima u x'jista' jikkostitwixxi linji gwida xierqa għal kejl, rappurtar u verifikazzjoni (MRV) għandu implikazzjonijiet politiċi importanti fil-kuntest tal-UNFCCC, peress li tali ċarezza hija meħtieġa għall-bini ta' fiduċja u trasparenza, kif ukoll għal titjib ta' obbligu ta' rendikont mutwu. Id-Dokument tal-Grupp ta' Esperti tal-OECD dwar it-Tibdil fil-Klima Nru 2013(2), Mejju 2013.

[59] Kull rapport huwa bbażat fuq *data* aggregata b'anness li jinkludi lista dettaljata ta' azzjonijiet individwali (lista ta' interventi) appoġġata mill-Kummissjoni u l-Istati Membri. Madankollu, il-lista ta' interventi ma tinkludix is-somma tal-azzjonijiet individwali (http://ec.europa.eu/clima/policies/finance/international/faststart/documentation_en.htm).

54. Il-Qorti ma setgħetx tirrikonċilja l-ammont irrappurtat ta' EUR 7,34 mad-*data* fil-lista ta' interventi[59]. Il-Qorti stmat li s-somma ta' interventi ammontat għal madwar EUR 5,48 biljun, li rriżultat f'differenza ta' EUR 1,86 biljun (25 % tat-total irrappurtat). Il-Kummissjoni ma analizzatx il-preċiżjoni tas-sottomissjonijiet mill-Istati Membri u mhijiex kapaċi tispjega d-differenzi.

55. Minħabba dawn id-differenzi u n-nuqqas ta' definizzjonijiet u metodi komuni għall-identifikazzjoni ta' nfiq relatat mal-klima, il-punt sa fejn l-impenn tal-FSF twettaq mill-UE u mill-Istati Membri tagħha mhuwiex ċar.

FIGURA 3

WEGĦDIET TAL-FSF SKONT ID-DONATUR

(EUR miljun[1])

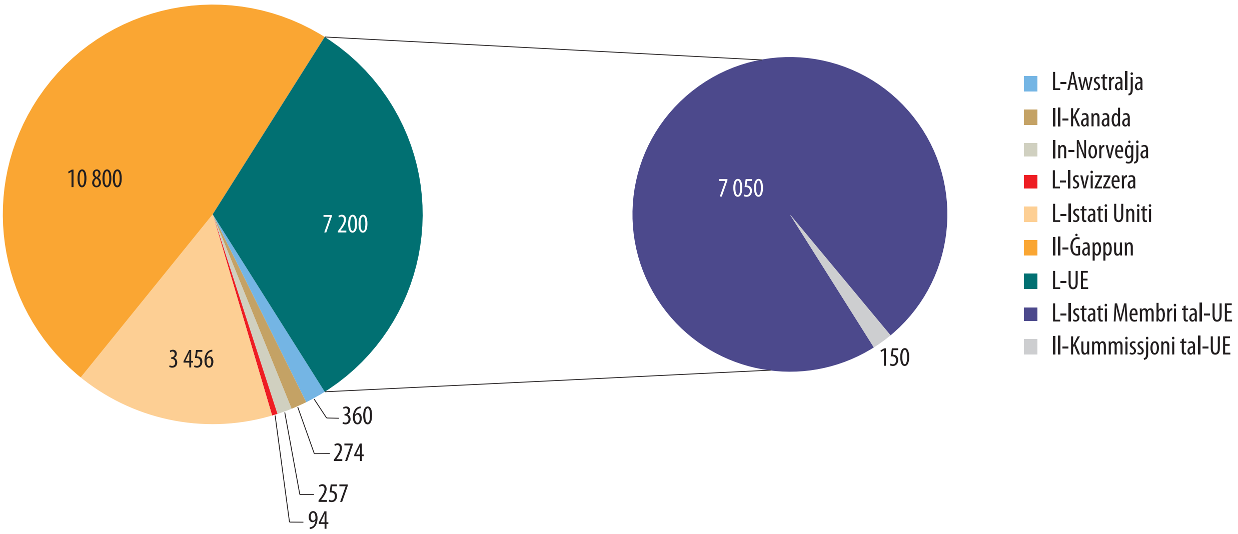

[1] Il-wegħdiet tal-pajjiżi żviluppati ammontaw għal USD 31,2 biljun. Dan l-ammont ġie kkalkulat f'EUR abbażi tar-rata tal-kambju użata mill-UE u l-Istati Membri tagħha biex jikkonvertu l-wiegħda tagħhom ta' USD 10 biljun għal EUR 7,2 biljun.

Sors: http://climateanalytics.org/sites/default/files/attachments/news/20101005_FastStartFinance_update.pdf

IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI MA ĦADUX AZZJONI B'MOD KONĠUNT BIEX INAQQSU L-FRAMMENTAZZJONI TAL-FONDI GĦALL-KLIMA

56. Is-snin reċenti raw provvista kotrana dinjija ta' fondi relatati mat-tibdil fil-klima. Din il-proliferazzjoni ta' mekkaniżmi ta' finanzjament qed toħloq sistema fil-biċċa l-kbira frammentata li toħloq sfidi sinifikanti ta' koordinazzjoni, ta' sjieda u ta' obbligu ta' rendikont.

57. Ġie stmat mill-Programm ta' Żvilupp tan-Nazzjonijiet Uniti (UNDP) li hemm aktar minn 50 fond pubbliku internazzjonali, 45 suq tal-karbonju u 6 000 fond privat ta' ekwità li jipprovdu l-finanzjament għal tibdil fil-klima[60], kull wieħed bl-istruttura tal-governanza tiegħu stess. Bħalma jinnota l-Bank Dinji, frammentazzjoni ta' dan it-tip thedded li tnaqqas l-effikaċja kumplessiva tal-finanzjament għall-klima[61]. Id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tiddikjara[62] li d-donaturi għandhom jimmiraw li japplikaw proċeduri komuni u simplifikati biex jevitaw ix-xogħol doppju u biex inaqqsu l-kostijiet tat-tranżazzjonijiet, u l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) wissiet li definizzjoni aktar ċara tar-rwoli rispettivi ta' fondi multilaterali, koordinazzjoni aħjar, jew konsolidazzjoni ta' xi wħud mill-fondi, tista' tkun xierqa[63].

58. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri jużaw kemm kanali bilaterali kif ukoll multilaterali biex jiżborżaw il-finanzjament għall-klima. Fl-2010 huma użaw mhux anqas minn 22 kanal multilaterali[64].

59. Il-Kummissjoni ma qisitx it-tnaqqas tal-frammentazzjoni tal-fondi għall-klima bħala prijorità waqt it-tfassil tal-programmi tagħha stess. Hija wkoll ma ddiskutietx il-kwistjoni mal-Istati Membri.

60. Il-Kummissjoni pproponiet li tinħoloq l-Alleanza Globali Kontra t-Tibdil fil-Klima (AGKTK) bħala r-risposta mill-UE għad-dimensjoni tal-iżvilupp tat-tibdil fil-klima[65]. Il-Kunsill approva din il-proposta f'Novembru 2007, għalkemm huwa nnota l-ħtieġa li jsir "l-aħjar użu" ta' mekkaniżmi diġà eżistenti kemm fil-livell tal-UE kif ukoll dak globali, u enfasizza n-natura "strettament komplementarja" tal-AGKTK għal proċessi u oqfsa li għandhom għaddejjin[66]. Ħames Stati Membri biss għamlu kontribuzzjonijiet (fil-biċċa l-kbira modesti) lill-AGKTK[67], u minkejja bosta tentattivi biex titħeġġeġ parteċipazzjoni akbar, il-Kummissjoni għadha ma rnexxilhiex twessa' l-bażi tal-appoġġ mill-UE għall-inizjattiva emblematika tagħha.

[60] L-UNDP, *Blending Climate Finance through National Climate Funds* (Taħlit tal-Finanzjament għall-Klima permezz ta' Fondi Nazzjonali għall-Klima), 2011, p. 6. Għal analiżi ta' mekkaniżmi multilaterali ta' finanzjament, ara l-OECD, *Development Perspectives for a Post-2010 Climate Financing Architecture*, (Perspettivi tal-Iżvilupp għal Arkitettura tal-Finanzjament għall-Klima Wara l-2012), (http://www.oecd.org/dataoecd/47/52/47115936.pdf).

[61] Il-Bank Dinji, *World Development Report 2010: Development and Climate Change*, (Rapport tal-Iżvilupp Dinji 2010: Żvilupp u Tibdil fil-Klima), 2009.

[62] L-OECD, *The Paris Declaration on Aid Effectiveness* (Id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar l-Effikaċja tal-Għajnuna), 2005, p. 6.

[63] L-OECD, *Development Perspectives for a Post-2012 Climate Financing Architecture* (Perspettivi tal-Iżvilupp għal Arkitettura tal-Finanzjament għall-Klima Wara l-2012), 2011, p. 23.

[64] EU Fast start finance Report for Cancún, (Rapport tal-UE dwar il-finanzjament rapidu għal Cancún), id-Dokument tal-Kunsill Nru 15889/10.

[65] Il-Kummissjoni Ewropea (2008): "Commission Staff Working Document: Implementation Framework of the Global Climate Change Alliance", (Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni: Qafas ta' Implimentazzjoni tal-Alleanza Globali Kontra t-Tibdil fil-Klima), p. 4.

[66] Ara l-Konklużjonijiet tal-Kunsill Affarijiet Ġenerali u Relazzjonijiet Esterni tal-20 ta' Novembru 2007 (http://register.consilium.europa.eu/pdf/mt/07/st15/st15103.mt07.pdf).

[67] L-AGKTK tgħaqqad kontribuzzjonijiet mill-baġit tal-UE (EUR 166 miljun), mill-FEŻ (EUR 40 miljun) u mill-Istati Membri: l-Irlanda (EUR 31 miljun), l-Isvezja (EUR 5,1 miljun), l-Estonja (EUR 0,8 miljun), Ċipru (EUR 0,6 miljun) u r-Repubblika Ċeka (EUR 0,2 miljun).

61. L-AGKTK ma ġietx integrata la fix-xogħol tal-Istati Membri u lanqas fil-programmazzjoni tal-Kummissjoni stess. Il-Kummissjoni ssieltet biex tikkonvinċi lill-Istati Membri dwar il-valur miżjud tal-inizjattiva. L-inkonsistenza tal-Istati Membri fl-approvazzjoni tal-proposta mill-Kummissjoni biex tvara l-AGKTK, filwaqt li sussegwentement wriet riluttanza għal appoġġ attiv tal-inizjattiva, ikkontribwixxiet ukoll għal diskrepanza sinifikanti bejn l-ambizzjonijiet oriġinali u l-kisbiet attwali tal-AGKTK.

62. L-istabbiliment tal-AGKTK fl-2007-2008 sar qabel kemm il-konklużjonijiet mill-Kummissjoni dwar it-Tibdil fil-Klima u l-Iżvilupp fl-2009 li l-ebda fond vertikali ieħor ma għandu jinħoloq għall-adattament, kif ukoll il-ftehim tal-COP 16 f'Cancún fl-2010 għall-istabbiliment tal-GCF. Madankollu, il-Kummissjoni ma fittxitx li tevalwa mill-ġdid in-neċessità għaż-żamma tal-AGKTK fid-dawl ta' dawn l-iżviluppi. L-Istati Membri kienu riluttanti wkoll li jinkorporaw jew jagħlqu l-fondi nazzjonali tagħhom għall-klima, jew li jiksbu sinerġiji akbar fosthom, bħala mod kif inaqqsu l-kostijiet tat-tranżazzjonijiet u l-piż amministrattiv għal pajjiżi li qed jiżviluppaw.

63. Il-Fond Ekoloġiku għall-Klima (GCF) ġie stabbilit biex jgħin fl-ilħuq tal-miri tal-Qbil ta' Kopenħagen permezz taż-żieda tal-finanzjament għall-klima għal USD 100 biljun kull sena sal-2020. Kumitat Tranżizzjonali ħejja l-varatura tal-GCF. Xi Stati Membri għamlu kontribuzzjonijiet konġunti (eż. id-Danimarka u l-Pajjiżi l-Baxxi); il-Kummissjoni u Stati Membri oħrajn ikkontribwixxew separatament (eż. il-Ġermanja u r-Renju Unit). L-UE u l-Istati Membri ma ħadux azzjoni b'mod konġunt.

64. Il-Bord ta' Tmexxija tal-GCF huwa responsabbli għal deċiżjonijiet ta' finanzjament, inklużi l-arranġamenti għal twassil. Meta sar qbil dwar il-ħatra ta' rappreżentanti tal-pajjiżi żviluppati għall-Bord f'Mejju 2012, 7 minn 12-il siġġu ġew allokati lill-Istati Membri. Għalkemm il-Kunsill wera appoġġ għall-allokazzjoni ta' siġġu wieħed lill-Kummissjoni bħala r-rappreżentant tal-UE[68], l-Istati Membri ma qablux li jagħmlu dan fil-prattika[69]. Il-Kummissjoni hija n-negozjatur mexxej tal-COP, u l-promotur tal-koordinazzjoni skont it-Trattat u skont il-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp, iżda hija mit-tabella fl-akbar fond imfassal għall-indirizzar tat-tibdil fil-klima.

[68] It-3167 laqgħa tal-Kunsill Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji, il-15 ta' Mejju 2012.

[69] Il-Federazzjoni Russa u l-Istati Uniti opponew siġġu għall-UE, bir-raġunar li dan jimplika rappreżentazzjoni doppja għal xi wħud mill-Istati Membri.

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

65. Il-Qorti tikkonkludi li l-Kummissjoni ġestiet tajjeb l-infiq tal-UE relatat mal-klima mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ. Madankollu, sabiex l-UE timmassimizza l-impatt internazzjonali tagħha, għandha tittejjeb b'mod konsiderevoli l-koordinazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri fil-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw.

66. Fir-rigward tal-ġestjoni tagħha ta' appoġġ relatat mal-klima ffinanzjat mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ, il-Kummissjoni tat prestazzjoni tajba. B'konformità ma' impenji politiċi hija żiedet b'mod stabbli l-infiq relatat mal-klima sa mill-2007 u għandha l-intenzjoni li żżid dan il-finanzjament b'mod konsiderevoli matul il-perjodu 2014-2020 (ara l-paragrafi 18 sa 20). Hija ffukat fuq prijoritajiet globali xierqa u fasslet il-programmi tagħha għaċ-ċirkustanzi speċifiċi tal-pajjiżi sieħba individwali (ara l-paragrafi 21 sa 25).

67. Il-Koordinazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri fir-rigward tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw hija inadegwata. Il-Kummissjoni ma eżerċitatx tmexxija suffiċjenti f'xi oqsma u l-Istati Membri ma rreaġixxewx b'mod suffiċjenti għal xi wħud mill-inizjattivi tagħha. Minkejja xi titjib fil-koordinazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri matul il-perjodu eżaminat, jinħtieġu aktar sforzi sinifikanti biex jiġi żgurat li l-programmi tal-pajjiżi tal-UE u tal-Istati Membri jkunu komplementari, u biex tiġi pprevenuta u miġġielda l-korruzzjoni (ara l-paragrafi 28 sa 39). Pożizzjonijiet u prattiċi komuni f'għadd ta' kwistjonijiet ewlenin ma ħarġux. Huma ma qablux dwar kif għandhom jiġu ssodisfati l-impenji għaż-żieda tal-finanzjament għall-klima sal-2020; ma hemm l-ebda definizzjoni komuni ta' finanzjament għall-klima u finanzjament privat ġdid u addizzjonali, lanqas applikazzjoni komuni tal-Markaturi ta' Rio biex jiġu identifikati programmi relatati mal-klima (ara l-paragrafi 40 u 41).

68. Għadha ma ġietx stabbilita sistema robusta ta' rappurtar li tipprovdi informazzjoni komprensiva u affidabbli dwar l-infiq mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri relatat mal-klima li biha tkun immonitorjata l-konformità mal-impenji ta' finanzjament għall-klima (ara l-paragrafi 42 sa 51) u l-punt sa fejn twettqet il-wiegħda tal-FSF mhuwiex ċar (ara l-paragrafi 52 sa 55). Ma sar l-ebda tentattiv biex titnaqqas il-proliferazzjoni ta' fondi għall-klima, li tinvolvi riskji serji ta' ineffiċjenzi, obbligu ta' rendikont inadegwat u frammentazzjoni ta' għajnuna (ara l-paragrafi 56 sa 64).

69. Il-Qorti tagħmel ir-rakkomandazzjonijiet li ġejjin:

RAKKOMANDAZZJONI 1

Il-Kummissjoni għandha tipproponi pjan direzzjonali biex jiżdied il-finanzjament għall-klima sabiex tinkiseb il-mira tal-Qbil ta' Kopenħagen 2020, inkluża definizzjoni ta' finanzjament privat.

RAKKOMANDAZZJONI 2

Sabiex ittejjeb it-trasparenza u l-obbligu ta' rendikont tal-finanzjament għall-klima tal-UE, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom, fil-qafas tar-Regolament dwar il-Mekkaniżmu għall-Monitoraġġ, jaqblu dwar standards komuni għall-monitoraġġ, għar-rappurtar u għall-verifikazzjoni, notevolment fir-rigward tad-definizzjoni ta' ġodda u addizzjonali, l-applikazzjoni tal-Markaturi ta' Rio u r-rappurtar dwar l-iżborżament tal-finanzjament għall-klima.

RAKKOMANDAZZJONI 3

Il-Kummissjoni u s-SEAE għandhom jirrappurtaw dwar il-punt sa fejn il-mira tal-UE tal-infiq ta' 20 % tal-baġit tal-UE u tal-FEŻ bejn l-2014 u l-2020 dwar azzjoni relatata mal-klima tiġi implimentata fl-għajnuna għall-iżvilupp, u jispeċifikaw x'ġie impenjat u żborżat.

RAKKOMANDAZZJONI 4

Il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni indipendenti tal-Alleanza Globali Kontra t-Tibdil fil-Klima, inkluż eżaminar tar-raġuni għalfejn il-parti l-kbira tal-Istati Membri ma għażlux li jikkofinanzjawha.

RAKKOMANDAZZJONI 5

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jintensifikaw il-kooperazzjoni tagħhom biex jimplimentaw il-Kodiċi ta' Kondotta tal-UE dwar it-Tqassim tax-Xogħol fil-qasam tal-finanzjament għall-klima, notevolment fir-rigward tal-iskambju ta' informazzjoni dwar allokazzjonijiet minn pajjiżi, programmazzjoni konġunta u l-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni fil-finanzjament għall-klima.

Dan ir-Rapport ġie adottat mill-Awla III, immexxija mis-Sur Karel PINXTEN, Membru tal-Qorti tal-Awdituri, fil-Lussemburgu fil-laqgħa tagħha tal-10 ta' Diċembru 2013.

Għall-Qorti tal-Awdituri

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
President

ANNESS I

IL-PAJJIŻI L-ANQAS ŻVILUPPATI, L-ISTATI GŻEJJER ŻGĦAR LI QED JIŻVILUPPAW U L-AFRIKA

[1] Membri tan-NU biss.

Sorsi: http://www.un.org/special-rep/ohrlls/ohrlls/allcountries-regions.pdf and http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_sovereign_states_and_dependent_territories_in_Africa

FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA 2003-2012 MILL-EUROPEAID

Il-finanzjament għall-klima jiġi ffinanzjat mill-Kummissjoni fil-kuntest ta' għajnuna esterna mis-sorsi prinċipali li ġejjin:

(a) il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEŻ), li huwa l-istrument prinċipali ta' finanzjament tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp mal-Istati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP) u pajjiżi u territorji extra-Ewropej;

(b) l-Istrument ta' finanzjament tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (DCI), li jkopri l-Amerika Latina, l-Asja u l-Asja Ċentrali, il-Lvant Nofsani u r-Repubblika tal-Afrika t'Isfel, kif ukoll programmi tematiċi;

(c) l-Istrument Ewropew ta' Viċinat u Sħubija (ENPI) li jkopri l-pajjiżi tal-ENPI u r-Russja;

(d) għajnuna umanitarja wara diżastri naturali, bħall-għargħar fil-Pakistan jew iz-tsunami tal-Oċean Indjan.

Ġie stmat li, matul il-perjodu 2003-2012, l-impenji li saru għall-finanzjament għall-klima taħt għajnuna esterna ġestita mill-EuropeAid ammontaw għal EUR 4 650 miljun. Ripartizzjoni aktar dettaljata ta' dan l-ammont hija provduta fit-***tabelli*** hawn taħt.

TABELLA 1 - RIPARTIZZJONI TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-EUROPEAID SKONT L-ISTRUMENT TA' FINANZJAMENT GĦALL-PERJODU 2003-2012

(EUR miljun)

Snin	DCI	ENPI	FEŻ	Total
2003	82	5	33	120
2004	247	27	26	300
2005	118	5	74	196
2006	147	20	94	261
2007	125	162	205	492
2008	283	63	56	402
2009	269	39	436	745
2010	267	163	245	675
2011	337	123	166	626
2012	341	258	234	833
Total	**2 216**	**864**	**1 570**	**4 650**

Nota: Id-dettall jista' ma jikkorrispondixx għat-totali minħabba l-arrotondament.

[1] Mill-2014 dan se jsir l-Istrument Ewropew ta' Viċinat (ENI).

[2] L-Alġerija, l-Armenja, l-Azerbajġan, il-Belarus, l-Eġittu, il-Ġeorġja, l-Iżrael, il-Ġordan, il-Lebanon, il-Libja, il-Moldova, il-Marokk, it-Territorji Palestinjani Okkupati, is-Sirja, it-Tuneżija u l-Ukraina.

TABELLA 2 - RIPARTIZZJONI TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-EUROPEAID SKONT IŻ-ŻONA ĠEOGRAFIKA

(EUR miljun)

Sena	L-Afrika	L-Asja	L-Amerika Latina	Il-Karibew	L-Ewropa tal-Lvant u r-Russja	Il-Mediterran u l-Lvant Nofsani	L-Oceanja u l-Paċifiku	Bosta reġjuni	Total
2003	22	22	31	17	5	-	4	19	120
2004	24	82	152	3	4	22	7	6	300
2005	88	41	27	1	5	-	15	20	196
2006	103	25	67	10	15	7	6	28	261
2007	118	18	14	62	101	86	19	74	492
2008	98	85	13	0	114	41	3	47	402
2009	117	55	45	32	1	48	27	419	745
2010	204	104	32	9	45	126	32	123	675
2011	186	101	28	28	72	47	4	160	626
2012	236	100	96	26	98	160	27	90	833
Total	**1 197**	**633**	**504**	**189**	**460**	**537**	**145**	**986**	**4 650**

TABELLA 3 - RIPARTIZZJONI STMATA BEJN ADATTAMENT U MITIGAZZJONI FL-ALLOKAZZJONIJIET TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-EUROPEAID GĦAL PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW

(EUR miljun)

Sena	Adattament		Mitigazzjoni		Total[1]
	ammont	%	ammont	%	ammont
2003	68	41 %	100	59 %	120
2004	205	41 %	289	59 %	300
2005	117	42 %	160	58 %	196
2006	117	33 %	233	67 %	261
2007	279	39 %	433	61 %	492
2008	103	21 %	388	79 %	402
2009	269	31 %	588	69 %	745
2010	424	54 %	366	46 %	675
2011	401	45 %	490	55 %	626
2012	621	50 %	618	50 %	833
Total	**2 603**	**42 %**	**3 664**	**58 %**	**4 650**

[1] Xi interventi jikkwalifikaw kemm għall-mitigazzjoni kif ukoll għall-adattament. Għal din ir-raġuni, it-total tal-ammont mhuwiex l-għadd flimkien taż-żewġ kolonni.

Nota: Id-dettall jista' ma jikkorrispondix għat-totali minħabba l-arrotondament.
Sors: Bażi tad-*data* tal-EuropeAid.

TABELLA 4 - PIŻ TAL-LDC, TAS-SIDS U TAL-PAJJIŻI AFRIKANI FL-ALLOKAZZJONIJIET TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-EUROPEAID

(EUR miljun)

Sena	Total tal-Adattament					Total tal-Finanzjament għall-Klima				
	LDCs, SIDS, Pajjiżi Afrikani		Pajjiżi Oħra		Total	LDCs, SIDS, Pajjiżi Afrikani		Pajjiżi Oħra		Total[1]
	ammont	%	ammont	%	ammont	ammont	%	ammont	%	ammont
2003	15	38 %	24	62 %	**39**	24	32 %	51	68 %	**75**
2004	13	7 %	175	93 %	**188**	27	10 %	235	90 %	**262**
2005	50	78 %	14	22 %	**64**	64	71 %	26	29 %	**90**
2006	40	56 %	32	44 %	**72**	66	52 %	62	48 %	**128**
2007	69	67 %	34	33 %	**104**	160	65 %	87	35 %	**247**
2008	41	60 %	28	40 %	**69**	97	33 %	195	67 %	**291**
2009	93	93 %	6	7 %	**99**	179	87 %	26	13 %	**206**
2010	142	58 %	105	42 %	**248**	148	40 %	225	60 %	**373**
2011	87	67 %	42	33 %	**129**	127	57 %	94	43 %	**221**
2012	149	69 %	68	31 %	**217**	162	56 %	125	44 %	**287**
Total	**701**	**57 %**	**529**	**43 %**	**1 230**	**1 054**	**48 %**	**1 125**	**52 %**	**2 179**

[1] Xi interventi jikkwalifikaw kemm għall-mitigazzjoni kif ukoll għall-adattament. Għal din ir-raġuni, it-total tal-ammont mhuwiex l-għadd flimkien taż-żewġ kolonni.

Nota: Id-dettall jista' ma jikkorrispondix għat-totali minħabba l-arrotondament.
Sors: Bażi tad-*data* tal-EuropeAid.

FLUSSI TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA 2007-2013 TAL-FINANZJAMENT MILL-UE GĦAL PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW

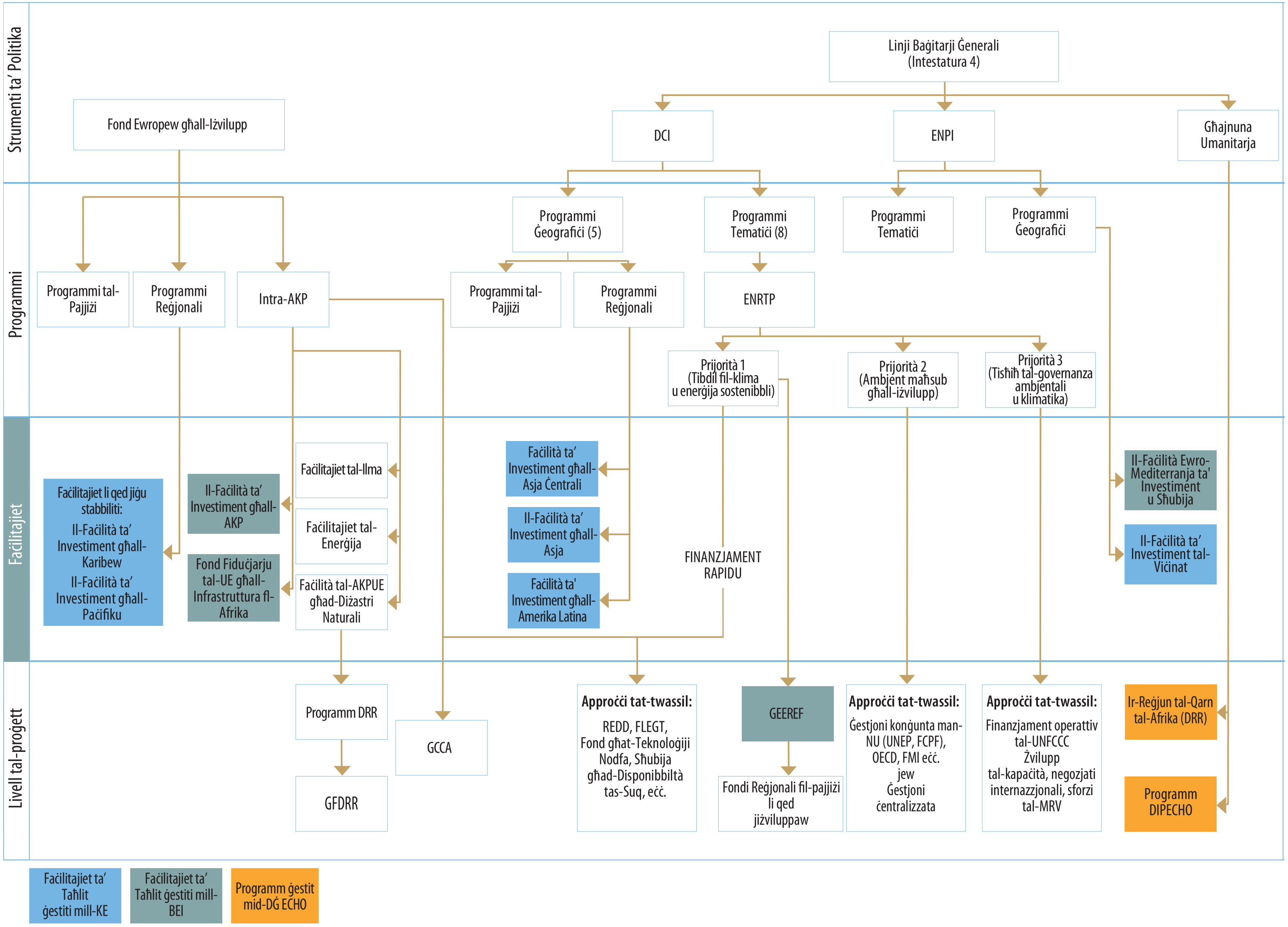

ANNESS IV

METODOLOĠIJA TAL-AWDITJAR U ĠBIR TA’ EVIDENZA

Ħarsa ġenerali skematika tal-approċċ tal-awditjar hija inkluża hawn taħt.

STUDJU PRELIMINARI

1. Qabel ma twettaq l-awditu, tmexxa studju preliminari biex jidentifika r-riskji ewlenin relatati mal-finanzjament għall-klima mill-UE. Dan ix-xogħol esploratorju kien ibbażat fuq riċerka dokumentata u intervisti ma’ membri tal-persunal mill-Kummissjoni, mis-SEAE, mill-NGOs u mis-Segretarjat tal-Kunsill li kienu involuti fl-oqsma prinċipali tal-finanzjament għall-klima lil pajjiżi li qed jiżviluppaw.

INTERVISTI

2. L-awdituri mexxew intervisti mal-maniġers tal-unitajiet amministrattivi u/jew finanzjarji u l-uffiċjali prinċipali tal-pajjiżi ta’ 17-il dipartiment u ma’ persunal anzjan minn 6 organizzazzjonijiet nongovernattivi. Id-dipartimenti tal-Kummissjoni ntgħażlu għar-responsabbiltajiet speċifiċi tagħhom fl-oqsma tal-ambitu tal-awditjar, filwaqt li l-NGOs intgħażlu bl-objettiv li jinkisbu fehmiet esterni mingħand partijiet oħra involuti fil-finanzjament għall-klima.

- **Mill-Kummissjoni:**

  Direttorat Ġenerali għall-Iżvilupp u l-Kooperazzjoni (DEVCO[1])
  Direttorat C – It-Tkabbir Sostenibbli u l-Iżvilupp

  Direttorat Ġenerali għall-Azzjoni Klimatika (CLIMA)
  Direttorat A – Relazzjonijiet internazzjonali u Strateġija dwar il-Klima
  Direttorat B – Swieq Ewropej u Internazzjonali tal-Karbonju
  Direttorat C – Integrazzjoni tal-Adattament u Teknoloġija b’Emissjonijiet Baxxi ta’ Karbonju

  Direttorat Ġenerali għall-Għajnuna Umanitarja u l-Protezzjoni Ċivili (ECHO)
  Direttorat A Unità 4 – Politiki Tematiċi Speċifiċi
  Direttorat B Unità 5 – L-Asja, l-Amerika Latina, il-Karibew, il-Paċifiku
  Direttorat C Unità 2 – Baġit, Awditjar Estern, Informatika

  Direttorat Ġenerali għall-Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji (ECFIN)
  DĠ ECFIN Direttorat D Unità 4 — Globalizzazzjoni - Kummerċ - Żvilupp

[1] Magħruf ukoll bħala l-“EuropeAid”.

- **Mis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE):**

  Direttorat Maniġerjali I – Kwistjonijiet Orizzontali – L-Asja u l-Paċifiku
  Direttorat Maniġerjali I.B.1 – Iċ-Ċina, Ħong Kong, il-Makaw, it-Tajwan, il-Mongolja
  Direttorat Maniġerjali V.A.4 – il-pajjiżi tal-Mercosur
  Direttorat Maniġerjali VI.B1 – Kwistjonijiet Globali u l-Ġlieda Kontra t-Terroriżmu
  Direttorat Maniġerjali għar-Riżorsi, Direttorat A – Finanzi u Appoġġ Korporattiv

- **Mill-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI):**

  Direttorat għall-Proġetti – Uffiċċju għall-Affarijiet Ambjentali, Klimatiċi u Soċjali
  Direttorat tal-Attivitajiet Barra mill-Unjoni Ewropea u mill-Pajjiżi Kandidati
  Direttorat – Kontroll Finanzjarju

- **Mis-Segretarjat tal-Kunsill:**

  Direttorat E, Unità 1B – Tibdil fil-Klima, Koordinazzjoni, Affarijiet Orizzontali

- **Minn organizzazzjonijiet nongovernattivi (NGOs):**

  Oxfam International (Brussell) u l-uffiċċji tal-Oxfam fil-Bangladexx u fl-Uganda
  CAN Europe u CAN Tanzania (Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar it-Tibdil fil-Klima u Netwerk ta' Azzjoni dwar il-Klima tat-Tanzanija)
  WWF (uffiċċji ta' Brussell)
  Concern Worldwide (il-Bangladexx)
  Shushilan (il-Bangladexx)
  World Agroforestry Centre (l-Indoneżja)

KWESTJONARJU

3. Kwestjonarju bil-miktub intbagħat lil erba' Stati Membri tal-UE għall-kisba ta' informazzjoni u l-fehmiet tagħhom.

ANNESS IV

GĦAŻLA TA' PAJJIŻI U REĠJUNI

4. Saret għażla ta' 16-il pajjiż u 2 reġjuni għal analiżi fl-uffiċċju. Il-kriterji għall-għażla kienu:

- Koordinazzjoni: pajjiżi fejn jeżistu biżżejjed donaturi biex jiġi vvalutat it-tqassim tax-xogħol fosthom;
- Livell ta' finanzjament għall-klima: pajjiżi li rċevew ammonti sostanzjali fil-finanzjament għall-klima mill-Kummissjoni sa mill-2002;
- Karatteristiċi ta' żvilupp u vulnerabbiltà għat-tibdil fil-klima: pajjiżi f'varjetà ta' sitwazzjonijiet, bħal-LDCs, is-SIDS, il-BRICS[2] u pajjiż li qed jirċievi finanzjament sostanzjali għall-klima minkejja klassifikazzjoni relattivament għolja tal-Indiċi tal-Iżvilupp tal-Bniedem (HDI);
- Distribuzzjoni ġeografika: pajjiżi minn żoni ġeografiċi differenti: l-Afrika, l-Asja u l-Paċifiku, l-Amerika Latina u l-viċinat Ewropew.

5. Il-pajjiżi magħżula kienu l-Bangladexx, il-Bolivja, il-Brażil, ir-Repubblika Ċentru-Afrikana, iċ-Ċina, l-Etjopja, il-Gujana, l-Indoneżja, Mali, il-Marokk, il-Mawrizju, in-Nikaragwa, it-Tanzanija, l-Uganda, l-Ukraina u l-Vanwatu.

6. L-Afrika tal-Lvant u l-Asja ntgħażlu bħala r-reġjuni li għandhom jiġu analizzati billi rċevew l-ogħla livelli ta' finanzjament għall-klima mill-Kummissjoni.

KAMPJUNAR

7. Sabiex tiġi ttestjata l-applikazzjoni tal-Markaturi ta' Rio f'konformità mal-impenn tal-FSF tal-Kummissjoni, kampjun aleatorju ta' 10 programmmi (minn total ta' 19) ġew analizzati.

8. L-għażla ta' kanali tat-twassil mill-Kummissjoni ġiet ittestjata abbażi ta' kampjun aleatorju ta' 20 programm relatati mal-klima (inklużi kanali tat-twassil bilaterali u multilaterali).

[2] Il-Brażil, ir-Russja, l-Indja, iċ-Ċina, l-Afrika t'Isfel.

ANNESS IV

ŻJARAT LIL ERBA' PAJJIŻI SIEĦBA

9. Mis-16-il pajjiż, 4 (il-Bangladexx, l-Indoneżja, it-Tanzanija u l-Uganda) intgħażlu għal żjarat abbażi ta' ammonti għoljin ta' finanzjament u tipi differenti ta' impatti u ħtiġijiet tat-tibdil fil-klima.

10. Matul iż-żjarat, mit-13 sal-25 ta' Jannar 2013, it-tim tal-awditjar intervista rappreżentanti tal-persunal tad-delegazzjoni tal-UE tal-awtoritajiet nazzjonali rilevanti, sħab prinċipali għall-iżvilupp (tal-UE u mhux tal-UE) u rappreżentanti ta' organizzazzjonijiet nongovernattivi u tas-soċjetà ċivili. Saru żjarat fuq il-post għal programmi magħżula.

L-awditu eżamina l-provvista tal-finanzjament għall-klima mill-UE għal pajjiżi li qed jiżviluppaw. Dan ġie indirizzat bil-mistoqsijiet li ġejjin:

Objettivi tal-awditjar	Il-Kummissjoni ġestiet tajjeb l-appoġġ relatat mal-klima ffinanzjat mill-baġit tal-UE u mill-FEŻ?	Il-Kummissjoni ħadet passi xierqa biex tippromwovi koordinazzjoni mal-Istati Membri tal-UE fir-rigward tal-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw; u tali koordinazzjoni kienet adegwata?
Kriterji tal-awditjar	- Il-Kummissjoni żiedet il-finanzjament tagħha għall-klima, inkluż l-FSF - Il-Kummissjoni identifikat l-isfidi, il-vulnerabbiltajiet u l-opportunitajiet globali tat-tibdil fil-klima fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw - Il-Kummissjoni allokat il-finanzjament tagħha għall-klima skont dawn u l-prijoritajiet tal-politika u b'koordinazzjoni mal-Istati Membri tal-UE	- Il-Kummissjoni kkoordinat mal-Istati Membri tal-UE u ma' donaturi oħra biex tiżgura l-komplementarjetà u t-tqassim tax-xogħol fil-pajjiżi sieħba - Il-Kummissjoni u l-Istati Membri tal-UE identifikaw sorsi innovattivi - Il-Kummissjoni u l-Istati Membri tal-UE huma lesti li b'mod sinifikattiv iżidu l-finanzjament għall-klima bejn l-2014 u l-2020 - Ir-rappurtar tal-FSF mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri tal-UE huwa preċiż u kumparabbli - L-ammonti mirhuna tal-FSF tal-UE ġew imwassla - Il-Kummissjoni u l-Istati Membri ħadu azzjoni b'mod konġunt biex jissimplifikaw l-arkitettura tal-finanzjament għall-klima
Metodi tal-ġbir tal-evidenza	- Intervisti mas-servizzi tal-Kummissjoni (EuropeAid, CLIMA, ECFIN) u mas-SEAE - Missjonijiet fuq il-post - Intervisti ma' rappreżentanti mid-delegazzjonijiet tal-UE (SEAE, EuropeAid, ECHO), mill-Istati Membri tal-UE, minn donaturi oħra, mill-awtoritajiet nazzjonali u mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili mill-erba' pajjiżi miżjura - Spezzjoni ta' programmi dwar it-tibdil fil-klima u intervisti ma' promoturi u benefiċjarji - Analiżi dokumentarja - Analiżi analitika - Ittestjar (kampjun) - Riċerka fuq l-Internet	- Intervisti mas-servizzi tal-Kummissjoni (EuropeAid, CLIMA, ECFIN) u mas-SEAE - Analiżi dokumentarja - Analiżi analitika - Kwestjonarju lill-Istati Membri magħżula tal-UE

ANNESS V

SORSI POTENZJALI PRINĊIPALI TA' DĦUL IDENTIFIKATI MILL-KUMMISSJONI BIEX JIŻDIED IL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA

Sors tal-introjtu	Deskrizzjoni	Progress	Dħul annwali stmat
Dħul mill-irkanti taħt is-Sistema tal-UE għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (ETS)	- L-EU ETS hija waħda mill-aktar skemi avvanzati bbażati fuq is-suq żviluppati sa issa[1] u l-akbar sors kwantifikabbli b'mod ħafif, derivat mill-ipprezzar tal-karbonju. - L-EU ETS ġiet varata fl-2005 u mill-1 ta' Jannar 2013 hija daħlet fil-fażi III, u l-irkanti saru l-metodu ta' inadempjenza għad-distribuzzjoni ta' kwoti tas-CO_2. - L-idea hija li, sal-2020, kważi biljun Kwota tal-Unjoni Ewropea jinbiegħu kull sena u jiġġeneraw introjtu għall-Istati Membri. - Dħul mill-irkant ta' kwoti tal-avjazzjoni ilu jiġi inkluż fl-EU ETS mill-1 ta' Jannar 2012 (ara hawn taħt).	It-tielet fażi tal-ETS bdiet fl-1 ta' Jannar 2013. Huwa stipulat li l-Istati Membri jridu jallokaw mill-anqas 50 % tad-dħul mill-irkanti ta' emissjonijiet biex jindirizzaw objettivi tat-tibdil fil-klima, inkluż f'pajjiżi li qed jiżviluppaw. Skont l-istimi tal-Kummissjoni, dan is-sors jista' jiġġenera EUR 20 biljun kull sena. Madankollu, stima valida u affidabbli mhix possibbli minħabba n-natura reċenti tal-inizjattiva, it-tnaqqis reċenti fil-prezzijiet tal-karbonju u ċ-ċaħda mill-Parlament Ewropew ta' proposta mill-Kummissjoni għall-istabbilizzazzjoni tal-livell tal-prezzijiet. Barra minn hekk, billi l-użu minn dan id-dħul jiddependi fuq l-Istati Membri, mhuwiex magħruf is-sehem li jkun allokat lill-finanzjament għall-klima fuq terminu twil f'pajjiżi li qed jiżviluppaw.	EUR 20 biljun sa EUR 30 biljun
Prezzar tal-karbonju tal-avjazzjoni internazzjonali u t-trasport marittimu	- Tqegħid ta' prezz (taxxa) fuq emissjonijiet tal-avjazzjoni internazzjonali u dawk marittimi biex b'mod effiċjenti jinkiseb aktar tnaqqis tal-emissjonijiet. - L-idea hija li l-ipprezzar tal-impatt negattiv tal-emissjonijiet jippermetti li jiġi kkoreġut il-falliment tas-suq u joħloq inċentivi xierqa u kosteffettivi għal aktar tnaqqis ta' dawn l-emissjonijiet.	Penali tal-karbonju fuq titjiriet ġew inklużi fil-leġiżlazzjoni tal-UE fl-2008[2] b'effett mill-2013. Dan ikkawża oppożizzjoni soda minn pajjiżi mhux tal-UE, bħall-Istati Uniti u ċ-Ċina, u b'hekk tqajjem dubju dwar il-legalità ta' din l-azzjoni. F'Novembru 2012 wara d-dikjarazzjoni tal-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO) dwar l-intenzjoni tagħha li tibda taħdem lejn soluzzjoni komuni, l-UE ddeċidiet li tipposponi l-infurzar tal-iskema tal-EU ETS għal vjaġġi internazzjonali bl-ajru għal sena waħda, waqt li tfittex ftehim komprensiv taħt il-patroċinju tal-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO). Jekk ma jinkiseb l-ebda progress sodisfaċenti dwar ftehim globali, l-UE tintroduċi mill-ġdid il-penali. Għandu jkun għal kull Stat Membru li jiddetermina kif juża d-dħul tiegħu mill-iskema tal-avjazzjoni. Fir-rigward tal-ipprezzar tal-karbonju fit-trasport marittimu, il-proċess kien aktar bil-mod. F'Ġunju 2013 il-Kummissjoni ppproponiet miżuri biex iġġib l-emissionijiet tat-trasport marittimu fl-ambitu tal-ETS mill-2018 'il quddiem, jekk possibbli taħt l-umbrella tal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (OMI). Sal-lum ma ttieħdet l-ebda deċiżjoni fir-rigward tal-użu mid-dħul mill-iskema marittima. Għaldaqstant ma hemm l-ebda aċċertament dwar l-ammonti li jistgħu jiġu assenjati għall-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw.	Sa USD 24 biljun[3]
Mekkaniżmu ġdid għas-Suq tal-Karbonju	- Tnaqqis fil-gassijiet serra sabiex jiġu kumpensati emissjonijiet li jkunu saru bnadi oħra. - Suq tal-karbonju diġà huwa stabbilit u jiġġenera flussi finanzjarji importanti lil pajjiżi li qed jiżviluppaw permezz tal-Mekkaniżmu għal Żvilupp Nadif (CDM). - L-idea hija li jiġi provdut mekkaniżmu ġdid u aktar ambizzjuż għas-suq tal-karbonju bbażat fuq prezzar espliċitu tal-karbonju u għaldaqstant jiġi provdut sors ġdid ta' dħul pubbliku speċjalment fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u li huma ekonomikament aktar avvanzati, u f'setturi internazzjonalment kompetittivi.	F'Novembru 2012, il-Kummissjoni ppubblikat studju dwar l-għażliet tat-tfassil għall-mekkaniżmu l-ġdid għas-suq tal-karbonju li sar qbil dwaru taħt l-UNFCCC bħala bażi għan-negozjati fil-konferenza ta' Doha (il-COP 18 f'Novembru 2012), kif ukoll dokument ta' diskussjoni dwar iż-żieda tal-finanzjament REDD+ ibbażat fuq ir-riżultati.	m/a

1 Ara studji mill-OECD (http://www.oecd.org/environment/cc/39725657.pdf) u mill-NGOs (http://www.mcc-berlin.net/fileadmin/data/pdf/Publikationen/Tuerk_Sterk_Haites_Mehling_Flachsland_Kimura_Betz_Jotzo_2009_Linking_Emissions_Trading_Schemes.pdf).

2 Id-Direttiva 2008/101/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE sabiex tinkludi l-attivitajiet tal-avjazzjoni fl-iskema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità (ĠU L 8, 13.1.2009, p. 3).

3 Abbażi tar-Rapport tal-Grupp Konsultattiv ta' Livell Għoli dwar il-Finanzjament marbut mal-ġlieda kontra t-Tibdil fil-Klima tas-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, il-5 ta' Novembru 2010.

Sors tal-introjtu	Deskrizzjoni	Progress	Dħul annwali stmat
Tassazzjoni tas-settur finanzjarju	- Diversi għażliet għat-tassazzjoni tas-settur finanzjarju qed jiġu meqjusa (eż. taxxi fuq it-tranżazzjonijiet b'fokus jew mingħajru fuq in-negozjar fil-kambju), u xi wħud diġà qed jiġu applikati f'ċerti Stati Membri.	Fit-28 ta' Settembru 2011, il-Kummissjoni Ewropea pproponiet Direttiva tal-Kunsill dwar Taxxa armonizzata fuq it-Transazzjonijiet Finanzjarji għall-UE. Il-Kunsill ma adottax din il-proposta, u fit-22 ta' Jannar 2013 11-il Stat Membru talbu lill-Kummissjoni biex tagħmel proposta ġdida biex tintaxxa l-kummerċ tal-ishma, tal-bonds u tad-derivati taħt il-proċedura ta' kooperazzjoni msaħħa. Il-proposta l-ġdida tal-Kummissjoni ġiet ippreżentata fl-14 ta' Frar 2013. L-imposta hija mistennija li tiġġenera EUR 30 biljun sa EUR 35 biljun kull sena, iżda ma hemm l-ebda indikazzjoni jekk kwalunkwe wieħed mid-dħul miġbur taħt din it-taxxa jiġix immirat lejn l-indirizzar tal-ħtiġijiet ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw[4].	EUR 30 miljun sa EUR 35 miljun
Aktar żieda tal-finanzjament privat	- Ingranaġġ tal-finanzjament privat minn pajjiżi żviluppati biex jikkumplementa l-finanzjament privat domestiku f'pajjiżi li qed jiżviluppaw. - Jekk l-ambjent tan-negozju ġenerali jsir aktar attraenti jista' jinħoloq effett ta' ingranaġġ għall-investiment domestiku u internazzjonali. - Sussidji tar-rata tal-imgħax jistgħu wkoll jgħinu biex itejbu l-profil tar-riskji u r-redditi tal-investimenti. - Sħubiji pubbliċi u privati biex jinfirxu l-ispejjeż u r-riskji tal-finanzjament. - Provvista ta' garanziji għall-appoġġ tal-ħruġ tad-dejn għal proġetti dwar il-klima. - Assistenza teknika biex jiġu pprovduti l-informazzjoni dwar il-proġett u t-tħejjija meħtieġa biex jinġibed l-interess ta' investituri privati.	Bħalissa ma hemm l-ebda approċċ li dwaru sar qbil internazzjonali għall-monitoraġġ u għall-obbligu ta' rendikont għall-benefiċċji netti ta' flussi finanzjarji internazzjonali mis-settur privat għal azzjonijiet klimatiċi f'pajjiżi li qed jiżviluppaw. F'Mejju u f'Novembru 2012 il-Kunsill talab lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jilħqu ftehim komuni dwar id-definizzjoni ta' finanzjament privat għall-klima. Skont il-persunal tal-KPE/KEF, sottogrupp tal-grupp ta' ħidma dwar il-klima (Grupp ta' Ħidma dwar Kwistjonijiet Ambjentali Internazzjonali) ivvolontarja li jħares lejn il-kunċett ta' finanzjament privat, iżda huma għadhom fi stadju bikri ħafna. Konsegwentement, għad ma hemm ebda stima tad-dħul potenzjali minn dan is-sors u mis-sehem li jista' jiġi allokat għall-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw.	m/a
Aċċess għall-finanzjament għall-klima permezz ta' banek multilaterali u banek oħra tal-iżvilupp.	- Il-katalist għat-twassil ta' fondi minn sorsi pubbliċi u privati lil proġetti importanti ta' investiment. - Banek multilaterali u banek oħra tal-iżvilupp jinkludu l-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI) u istituzzjonijiet finanzjarji bilaterali (BFI) akbar, bħall-*Agence Française de Développement* (AFD) (Franċiża), il-*Kreditanstalt für Wiederaufbau* (KfW) (Ġermaniża) u n-Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO).	Il-Kummissjoni u l-Istati Membri tal-UE stabbilixxew seba' faċilitajiet ta' investiment reġjonali tal-UE[5] li jkopru l-pajjiżi kollha fil-qasam tal-UE tal-kooperazzjoni esterna u s-setturi kollha tal-attività. L-għan huwa li jgħaqqdu ("iħalltu") għotjiet mill-baġit tal-UE, mill-kontribuzzjonijiet tal-FEŻ u tal-Istati Membri b'riżorsi addizzjonali mhux tal-għotjiet (fondi ta' ekwità, garanziji, self, eċċ.), fil-parti l-kbira mill-BEI u banek oħra tal-iżvilupp. F'Novembru 2010, il-Kummissjoni ħabbret il-ħolqien ta' Twieqi għat-Tibdil tal-Klima (CCWs) fi ħdan is-seba' faċilitajiet ta' investiment reġjonali tal-UE, bl-għan li jagħtu appoġġ lill-programmi ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw biex ikunu jistgħu jadattaw ruħhom għall-effetti tat-tibdil fil-klima u jinvestu f'futur b'karbonju baxx[6]. Ma hemm l-ebda objettiv jew referenza għal miri biex jiżdied il-finanzjament għall-klima għal pajjiżi li qed jiżviluppaw, fir-rigward tal-faċilitajiet ta' investiment ġestiti mill-BEI. Barra minn hekk, għadu kmieni wisq biex tiġi stabbilita tendenza fil-finanzjament għall-klima fi ħdan il-faċilitajiet ta' investiment, billi s-CCWs inħolqu biss fi tmiem l-2010 u għadd ta' faċilitajiet ta' investiment tvaraw reċentement ħafna.	m/a

[4] http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/

[5] Il-Fond Fiduċjarju tal-UE għall-Infrastruttura fl-Afrika (ITF) fl-2007; il-Faċilità ta' Investiment tal-Viċinat (NIF) fl-2008; il-Qafas ta' Investiment tal-Balkani tal-Punent (WBIF) fl-2010; il-Faċilità ta' Investiment għall-Amerika Latina (FIAL) fl-2010; il-Faċilità ta' Investiment għall-Asja Ċentrali (IFCA) fl-2010; il-Faċilità ta' Investiment għall-Karibew (CIF) fl-2012; il-Faċilità ta' Investiment għall-Asja (AIF) fl-2012; il-Faċilità ta' Investiment għall-Paċifiku (IFP) fl-2012.

[6] Ara l-istqarrija għall-istampa tal-Kummissjoni tad-29.11.2010. (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1621_mt.htm), li tiddikjara: "Din l-inizjattiva innovattiva se żżid ukoll ir-rappurtaġġ rigward il-finanzi tal-UE marbuta mal-klima kif ukoll it-trasparenza tagħhom."

Sors: SEC(2011) 487 final u SEC(2010) 409 final.

DEFINIZZJONIJIET UŻATI GĦAL "ĠODDA U ADDIZZJONALI" MILL-KUMMISSJONI U ERBA' STATI MEMBRI MAGĦŻULA GĦALL-AWDITU

	Definizzjoni użata għal rappurtar tal-FSF
Il-Kummissjoni Ewropea	- ġdid: jiġi miżjud mal-appoġġ li diġà sar qbil dwaru għal azzjonijiet rilevanti għall-klima (1,2,4) - addizzjonali: jiġi mill-marġni mhux allokata taħt il-livell massimu għall-infiq estern tal-baġit tal-UE u, għaldaqstant, ma jnaqqas jew ma jissostitwixxi l-ebda finanzjament programmat ieħor għall-iżvilupp (b'żieda ma' finanzjament oriġinarjament programmat għall-kooperazzjoni għall-iżvilupp u azzjonijiet klimatiċi fl-2010-12) (1,4)
Il-Ġermanja	- ġdid: finanzjament minn sorsi innovattivi ta' finanzjament (eż. l-irkant ta' kwoti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra fis-Sistema għan-Negozjar ta' Emissjonijiet tal-UE (ETS)) (1) - addizzjonali: finanzjament li huwa b'żieda ma' finanzjament relatat mal-klima meta mqabbel mas-sena referenzjarja 2009 (1,2,4)
Franza	- razzjonalizzazzjoni ta' finanzjament għall-iżvilupp u finanzjament għal tibdil fil-klima, l-ebda speċifikazzjoni ta' livelli mira jew addizzjonalità (4) - parti mill-impenn miżjud għal finanzjament għall-klima fi Franza; parzjalment jgħodd lejn l-ODA nazzjonali (2,4)
L-Italja	- L-ebda informazzjoni preċiża mogħtija (għaqda ta' diversi definizzjonijiet, eż. b'żieda ma' finanzjament relatat mal-klima f'sena referenzjarja speċifika u/jew mal-finanzjament medju annwali relatat mal-klima matul perjodu referenzjarju speċifiku) (1,4)
Ir-Renju Unit	- L-impenn huwa meħud mill-baġit tal-ODA dejjem jogħla fir-Renju Unit, ippjanat li jilħaq iż-0,7 % tal-Introjtu Nazzjonali Gross sal-2013 (1,4)

Sorsi:

(1) EU Member States questionnaire for the 2011 Accountability Report (Kwestjonarju lill-Istati Membri għar-Rapport dwar l-Obbligu ta' Rendikont 2011) (http://ec.europa.eu/europeaid/how/accountability/eu-annual-accountability-reports/country_answers_en.htm).

(2) Ir-Rapport **"**Has the EU kept its Fast-start Climate Finance promises?" ("L-UE żammet il-promessi tagħha dwar il-Finanzjament Rapidu għall-Klima?"), Mejju 2010, CAN Europe u oħrajn.

(3) Informazzjoni mill-websajt varata mill-Ministru tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-Ambjent u l-Ippjanar spazjali (www.faststartfinance.org/home).

(4) Studju tal-Parlament Ewropew mid-Direttorat Ġenerali għall-Politika Esterna — Laqgħa ta' informazzjoni dwar il-Finanzjament għal Tibdil fil-Klima: The concept of additionality in the light of the Commission proposal for a development cooperation instrument (DCI) (Il-kunċett tal-addizzjonalità fid-dawl tal-proposta mill-Kummissjoni għal strument tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp (DCI) għall-2014-2020), Ġunju 2012.

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI U TAS-SEAE

SOMMARJU EŻEKUTTIV

IV.

F'Settembru 2013 il-Kummissjoni u l-Istati Membri ssottomettew l-opinjonijiet tagħhom lill-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) dwar l-istrateġiji u l-approċċi għal mobilizzazzjoni akbar ta' finanzjament għall-klima, bħala kontribut għall-impenji magħmula mill-pajjiżi żviluppati kollha għall-2020. Fl-istess kuntest tal-Grupp ta' Ħidma tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika dwar l-enerġija u t-tibdil fil-klima, il-Kummissjoni għamlet diversi sforzi biex tinkludi definizzjoni għall-finanzjament privat għall-klima fil-konklużjonijiet tal-Kunsill ta' Mejju u Ottubru.

Mil-lat tal-Kummissjoni, l-impenn tal-FSF kien issodisfat fil-parametri mogħtija fid-dokumenti relevanti tal-UNFCCC. Naqblu madankollu li ċerti kunċetti metodoloġiċi jeħtieġu aktar xogħol u ftehim fil-livell internazzjonali kif ukoll fil-livell tal-UE biex is-sistema ssir aktar robusta.

Il-Kummissjoni għamlet sforzi biex tnaqqas il-proliferazzjoni ta' fondi għall-klima pereżempju permezz ta' rwol attiv fil-ħidma inizjali biex jitwaqqaf il-Fond Ekoloġiku għall-Klima u b'mod konġunt mal-Istati Membri appoġġat il-pożizzjoni li dan għandu jsir il-kanal ewlieni ta' finanzjament skont il-Konvenzjoni.

V.

Il-Kummissjoni u s-SEAE jaqblu u se jieħdu inizjattivi biex itejbu l-koordinazzjoni kif definiti hawn taħt.

VI. (a) L-ewwel inċiż

Il-Kummissjoni taqbel li tagħti bidu għal diskussjoni mal-Istati Membri dwar it-tnedija ta' pjan direzzjonali, iżda d-deċiżjoni aħħarija se tiddependi fuq l-Istati Membri.

VI. (a) It-tieni inċiż

Il-Kummissjoni taqbel: F'Diċembru 2013 huwa ppjanat li tibda evalwazzjoni indipendenti tal-Alleanza Globali dwar it-Tibdil fil-Klima.

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI U TAS-SEAE

OSSERVAZZJONIJIET

VI. (b)
Il-Kummissjoni u s-SEAE jaqblu ma' din ir-Rakkomandazzjoni. Diġà hemm fis-seħħ sistema bażika għar-rappurtar dwar impenji kontra l-mira ta' 20 %.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tinkludi dejta dwar l-impenn rilevanti għall-klima fir-Rapporti Annwali.

VI. (c) L-ewwel inċiż
Il-Kummissjoni taqbel ma' din ir-rakkomandazzjoni u se taħdem mal-Istati Membri biex jintlaħaq qbil dwar standard komuni tal-UE għall-Monitoraġġ, ir-Rappurtar u l-Verifika (MRV) tal-finanzjament pubbliku għall-klima fi żmien konvenjenti għar-rapportar tar-Regolament dwar il-Mekkaniżmu ta' Monitoraġġ tal-2014.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se taħdem flimkien mal-Istati Membri biex timplimenta d-deċiżjonijiet reċenti tal-UNFCCC COP 19 (Novembru 2013) dwar r-rapportar fuq il-finanzjament għall-klima kif ukoll fil-kuntest tal-OECD DAC.

VI. (c) It-tieni inċiż
Il-Kummissjoni taqbel. Il-Kummissjoni se tfittex li tqiegħed l-iskambju ta' informazzjoni fuq il-livell tal-UE dwar l-appoġġ u koordinazzjoni msaħħa fuq l-aġendi tal-Grupp ta' Esperti dwar il-mezzi ta' Implimentazzjoni u tan-Network Diplomatiku Ekoloġiku.

Il-Kummissjoni ser tipproponi wkoll li tvara dibattitu fis-sottogrupp dwar it-tibdil fil-klima tal-Grupp ta' Esperti dwar Ftehimiet Ambjentali Multilaterali.

29.
Il-Kummissjoni u s-SEAE jaqblu li l-koordinazzjoni ta' allokazzjonijiet ta' għajnuna fuq livell globali hija dgħajfa. Il-Kummissjoni u s-SEAE se jfittxu li jtejbu l-livell ta' koordinazzjoni fl-UE rigward il-finanzjament għall-klima fi gruppi ta' esperti rilevanti biex tiżdied il-komplementarjetà tal-isforzi.

30.
Il-Kummissjoni u s-SEAE jaqblu li sa tmiem l-2011, l-UE kienet għadha ma għamlitx progress fl-ipprogrammar konġunt daqskemm wieħed kien jittama. Minn dak iż-żmien, f'madwar 40 pajjiż ittieħed l-impenn għal Programmazzjoni Konġunta.

32.
Il-Kummissjoni tiċċara li, filwaqt li l-koordinazzjoni tista' tabilħaqq tkun imtejba, saru inizjattivi fl-Indoneżja bħal-laqgħat ta' koordinazzjoni darbtejn fix-xahar tal-UE dwar il-bidla fil-klima, u għalhekk fil-fatt saru ħafna sforzi li jirrigwardaw il-koordinazzjoni.

Kaxxa 1
Is-soluzzjoni proposta inizjali (iffinanzjata mir-Renju Unit u l-OXFAM) li diġà qed tiġi implimentata ma kinitx biżżejjed sabiex tkopri d-domanda kollha għall-ilma tax-xorb f'Bainpara u l-inħawi tiegħu, ċirkustanza li ġiegħlet lill-partijiet interessati kollha, inklużi l-benefiċjarji finali, l-aġenziji tal-gvern u tad-donaturi, isibu soluzzjoni iktar wiesgħa (ikkofinanzjata mill-UE). Wara din l-esperjenza, il-koordinazzjoni bejn il-partijiet interessati ġiet definittivament imsaħħa.

33. (a)
Minn nofs l-2015, l-għajnuna tal-UE se tiġi ssinkronizzata mas-7 Pjan ta' Ħames Snin tal-Bangladexx 2015-2020 u l-UE hija impenjata biex tniedi programmazzjoni konġunta f'oqsma magħżula ma' Stati Membri tal-UE li huma interessati. Dan se jeħtieġ rieżami tal-MIP 2014-2020 għall-ħames snin li jifdal, inklużi emendi possibbli.

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI U TAS-SEAE

34.
Il-Kummissjoni u s-SEAE jisħqu li huwa l-għadd ta' donaturi — pjuttost milli kompetizzjoni bejniethom — li jagħmel il-koordinazzjoni diffiċli, minbarra l-isfida ewlenija li hija n-nuqqas ta' koordinazzjoni mmexxija mill-gvernijiet.

35.
Preċiżament għal din ir-raġuni ħafna mill-finanzjament tal-klima fil-Bangladexx huwa ttrattat separatament (jiġifieri, jew permezz ta' proġetti ġestiti minn donaturi jew permezz ta' fondi fiduċjarji ġestiti mill-Bank Dinji, ara hawn taħt).

37.
Fl-Indoneżja, hemm sforz konġunt mill-imsieħba għall-iżvilupp fuq kwistjonijiet kontra l-korruzzjoni permezz tal-Faċilità ta' Appoġġ ta' PNPM (PSF), fond fiduċjarju b'aktar minn donatur wieħed amministrat mill-Bank Dinji.

39.
Il-Kummissjoni tappoġġa lill-gvernijiet biex jindirizzaw il-kwistjoni tal-prijoritizzazzjoni u l-koordinazzjoni pereżempju permezz tal-Alleanza Globali dwar it-Tibdil fil-Klima (GCCA). Eżempji ta' pajjiżi fejn il-GCCA tappoġġa t-twaqqif ta' mekkaniżmu ta' koordinazzjoni tal-gvern huma: in-Nepal, il-Kambodja, il-Gujana, is-Seychelles u l-Gżejjer Solomon, il-Butan, iċ-Ċad, il-Lesoto, il-Gambja.

41.
Il-konklużjonijiet tal-Kunsill ECOFIN tal-15.10.2013 jiddikjaraw "li l-UE u l-Istati Membri ħadu l-impenn li jżidu l-mobilizzazzjoni tal-finanzjament tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima fil-kuntest ta' azzjonijiet ta' mitigazzjoni sinifikanti u trasparenza tal-implimentazzjoni, sabiex jikkontribwixxu sehemhom mill-għan tal-pajjiżi żviluppati li jimmobilizzaw b'mod konġunt USD 100 biljun fis-sena sal-2020 minn varjetà wiesgħa ta' sorsi...". Il-Kummissjoni diġà qed tiżviluppa viżjoni tal-UE dwar iż-żieda fil-finanzjamenti għat-tibdil fil-klima sal-2020. F'Settembru 2013 l-UE u l-Istati Membri ssottomettew lill-UNFCCC il-fehmiet tagħhom dwar strateġiji u approċċi għall-mobilizzazzjoni ta' żieda fil-finanzjament għall-klima. Dawn huma disponibbli fuq:
http://unfccc.int/files/documentation/submissions_from_parties/application/pdf/cop_suf_eu_02092013.pdf

41. (a)
Għal dak li jirrigwarda definizzjoni għall-finanzjament privat għall-klima, saru diskussjonijiet fil-kuntest tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika u se jkomplu fuq il-bażi tar-riżultati tal-Konferenza tal-Partijiet tal-UNFCCC li saret bejn il-11 u t- 22 ta' Novembru 2013 f'Varsavja.

41. (b)
Kull Stat Membru tal-UE li hu żviluppat ħa l-impenn li jżid il-finanzjament għall-klima. Barra minn hekk, il-USD 100 biljun f'impenn jikkonċernaw il-pajjiżi żviluppati kollha tad-dinja. Il-pjan direzzjonali tal-UE għalhekk la huwa kundizzjoni għal żieda fil-finanzjamenti għall-klima minn Stati Membri individwali u lanqas jista' jitqies separatament mill-kontribuzzjonijiet ta' pajjiżi żviluppati oħrajn.

Deċiżjoni finali dwar il-pjan direzzjonali se tiddependi fuq l-Istati Membri.

44.
Hemm differenza bejn "wegħdiet" u "impenji". Il-Kummissjoni tapplika l-indikaturi ta' Rio għal fondi impenjati, jiġifieri ladarba d-deċiżjoni finanzjarja tkun ittieħdet. Għalhekk din hi garanzija li l-ħlas se jsir. Barra minn hekk, is-Sistema ta' Informazzjoni Komuni Relex (CRIS) tippermetti wkoll lill-Kummissjoni sabiex tipprovdi ħlasijiet jekk mitluba mill-qafas ta' rappurtar.

49.
Il-Kummissjoni taqbel li l-Istati Membri jużaw approċċi differenti biex jikkwantifikaw l-infiq fil-klima imsejjes fuq l-indikaturi ta' Rio. Fl-OECD DAC u l-UE jinsabu għaddejjin sforzi biex janalizzaw l-approċċi differenti fid-dawl ta' armonizzazzjoni futura.

54.
L-ammont aggregat ta' EUR 7,34 biljun ġie kkalkulat mill-Kummissjoni bbażat fuq iċ-ċifra aggregata annwali kif irrappurtata minn kull Stat Membru, kompletament konformi mal-mandat tal-Kummissjoni f'kompetenzi kondiviżi.

Minħabba li l-lista ta' eżempji ta' interventi użata mill-Qorti ma kinitx mistennija li tkun eżawrjenti, hija ovvjament ma tistax tiġi rrikonċiljata mal-ammont totali rrappurtat.

Il-lista ta' eżempji ta' interventi hija miġbura mill-Kummissjoni abbażi ta' dejta tal-Istati Membri u tipprovdi rikkezza ta' **eżempji ta' proġetti** kif indikat b'mod ċar fuq il-websajt tal-Kummissjoni u fit-titlu tat-tabella.

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI U TAS-SEAE

55.
L-impenn tal-FSF kien issodisfat fil-parametri mogħtija fid-dokumenti rilevanti tal-UNFCCC.

59.
Il-Kummissjoni għamlet sforzi biex tnaqqas il-proliferazzjoni ta' fondi għall-klima pereżempju permezz ta' rwol attiv fil-ħidma inizjali biex jitwaqqaf il-Fond Ekoloġiku għall-Klima u b'mod konġunt mal-Istati Membri appoġġat il-pożizzjoni li dan għandu jsir il-kanal ewlieni ta' finanzjament skont il-Konvenzjoni. Hemm djalogu u kooperazzjoni regolari tal-esperti bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri dwar il-finanzjament għall-klima f'għadd ta' gruppi ta' ħidma permanenti tal-UE.

61.
Il-Kummissjoni integrat il-GCCA fl-ipprogrammar tagħha stess. L-interventi fil-GCCA inkluż l-appoġġ għall-inizjattiva globali huma impenjati, approvati u rrapportati skont il-programm tematiku għall-Ambjent u l-Ġestjoni Sostenibbli tar-Riżorsi Naturali fosthom l-Enerġija (ENRTP) u għall-10 Fond Ewropew għall-Iżvilupp.

Ħames Stati Membri tal-UE ikkofinanzjaw il-GCCA b'inizjattiva tal-Kummissjoni. Il-GCCA pprovda kanal effettiv biex jitwassal finanzjament rapidu lil għadd ta' Stati Membri tal-UE (EUR 31 miljun mill-Irlanda, EUR 1,2 miljun minn Ċipru u EUR 0,8 miljun mill-Estonja).

Barra minn hekk, il-GCCA jikkofinanzja interventi individwali ma' seba' Stati Membri tal-UE.

62.
Il-Kummissjoni żammet il-GCCA għar-raġunijiet li ġejjin:

1. Barra milli tagħti appoġġ finanzjarju, il-GCCA tipprovdi appoġġ tekniku u pjattaforma għad-djalogu u l-iskambju ta' esperjenza.

2. Il-GCCA isservi wkoll bħala katalista biex tkompli tintegra t-tibdil fil-klima fl-għajnuna għall-iżvilupp regolari tal-UE. In-natura tagħha hija għalhekk differenti minn fondi vertikali oħra.

3. Il-Fond Ekoloġiku għall-Klima għadu mhux operattiv.

Biex tindirizza l-piż amministrattiv għal pajjiżi li qed jiżviluppaw il-GCCA ġiet adattata, pereżempju billi l-programmi tal-GCCA jiġu allinjati ma' programmi u strateġiji nazzjonali u b'enfasi fuq l-integrazzjoni tat-tibdil fil-klima fil-proċessi ta' żvilupp nazzjonali.

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI U TAS-SEAE

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

65.
Il-Kummissjoni u s-SEAE jaqblu u se jieħdu inizjattivi biex itejbu l-koordinazzjoni kif definit hawn taħt.

67.
Il-Kummissjoni u l-SEAE se jkomplu jsaħħu l-isforzi biex itejbu l-koordinazzjoni dwar il-finanzjament għall-klima mal-Istati Membri, fil-kuntest ta' gruppi ta' esperti eżistenti (pereżempju l-Kumitat tal-Politika Ekonomika (EPC), il-Grupp ta' Esperti dwar il-mezzi ta' Implimentazzjoni (EGI), il-Grupp ta' Esperti dwar l-Adattament (EGA)).

68.
Il-Kummissjoni għamlet sforzi biex tnaqqas il-proliferazzjoni ta' fondi għall-klima pereżempju permezz ta' rwol attiv fil-ħidma inizjali biex jitwaqqaf il-Fond Ekoloġiku għall-Klima u b'mod konġunt mal-Istati Membri appoġġat il-pożizzjoni li dan għandu jsir il-kanal ewlieni ta' finanzjament skont il-Konvenzjoni.

Rakkomandazzjoni 1
Il-Kummissjoni taqbel li tagħti bidu għal diskussjoni mal-Istati Membri dwar it-tnedija ta' pjan direzzjonali, iżda d-deċiżjoni aħħarija se tiddependi fuq l-Istati Membri.

Rakkomandazzjoni 2
Il-Kummissjoni taqbel ma' din ir-rakkomandazzjoni u se taħdem mal-Istati Membri biex jinstab qbil dwar standard komuni tal-UE għall-MRV tal-finanzjament pubbliku għall-klima għar-rapportar tar-Regolament dwar il-Mekkaniżmu ta' Monitoraġġ tal-2014.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se taħdem flimkien mal-Istati Membri biex timplimenta d-deċiżjonijiet reċenti tal-UNFCCC COP 19 (Novembru 2013) dwar r-rapportar fuq il-finanzjament għall-klima kif ukoll fil-kuntest tal-OECD DAC.

Rakkomandazzjoni 3
Il-Kummissjoni u s-SEAE jaqblu ma' din ir-Rakkomandazzjoni. Diġà hemm fis-seħħ sistema bażika għar-rappurtar dwar l-impenji fl-isfond tal-mira ta' 20 %. Fi żmien massimu ta' 12-il xahar il-Kummissjoni se twettaq rieżami tas-sistema ta' indikaturi ta' Rio bil-għan li tidentifika d-dgħufijiet u tipproponi azzjonijiet biex tittejjeb l-applikazzjoni tas-sistema.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tinkludi dejta dwar impenji rilevanti għall-klima fir-Rapporti Annwali.

Rakkomandazzjoni 4
Il-Kummissjoni taqbel mar-rakkomandazzjoni. Evalwazzjoni indipendenti tal-Alleanza Globali dwar it-Tibdil fil-Klima hija ppjanata li tibda f'Diċembru 2013.

Rakkomandazzjoni 5
Il-Kummissjoni taqbel mar-rakkomandazzjoni u se tfittex li tqiegħed l-iskambju ta' informazzjoni dwar l-appoġġ u koordinazzjoni msaħħa fil-livell tal-UE fuq l-aġendi tal-Grupp ta' Esperti dwar il-mezzi ta' implimentazzjoni (EGI) u n-network Diplomatiku Ekoloġiku.

Il-Kummissjoni ser tipproponi wkoll li tvara dibattitu fis-sottogrupp dwar it-tibdil fil-klima tal-Grupp ta' Esperti dwar Ftehimiet Ambjentali Multilaterali.

Il-Qorti Ewropea Tal-Awdituri

Rapport Speċjali Nru 17/2013
Finanzjament għall-klima mill-UE fil-kuntest ta' għajnuna esterna

Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea

2014 — 48 pp. — 21 × 29.7 cm

ISBN 978-92-9241-599-0
doi:10.2865/20126

KIF GĦANDEK TAGĦMEL BIEX TIKSEB IL-PUBBLIKAZZJONIJIET TAL-UE

Pubblikazzjonijiet bla ħlas:

- kopja waħda:
  permezz tal-EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu);
- iżjed minn kopja waħda jew posters/mapep:
  mir-rappreżentanzi tal-Unjoni Ewropea (http://ec.europa.eu/represent_mt.htm),
  mid-delegazzjonijiet f'pajjiżi li mhumiex fl-UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_mt.htm),
  billi tikkuntattja s-servizz Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_mt.htm)
  jew ċempel 00 800 6 7 8 9 10 11 (numru tat-telefown bla ħlas minn kullimkien fl-UE) (*).

(*) L-informazzjoni mogħtija hija b'xejn, kif ukoll it-telefonati ġeneralment huma b'xejn (għalkemm xi operaturi, kabini tat-telefown jew lukandi jistgħu jitolbu ħlas).

Pubblikazzjonijiet bi ħlas:

- permezz tal-EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).

Abbonamenti bi ħlas:

- mingħand l-aġenti tal-bejgħ tal-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (http://publications.europa.eu/others/agents/index_mt.htm).

QJ-AB-13-018-MT-C

IT-TIBDIL FIL-KLIMA JOĦLOQ THEDDIDA FUNDAMENTALI LILL-IŻVILUPP EKONOMIKU TA' PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW U LILL-ILĦUQ TAGĦHOM TAL-GĦANIJIET TA' ŻVILUPP TAL-MILLENNJU. L-UE U L-ISTATI MEMBRI TAGĦHA HUMA FOST IL-FORNITURI PRINĊIPALI TAL-FINANZJAMENT INTERNAZZJONALI GĦALL-KLIMA. IR-RAPPORT JIKKONKLUDI LI L-KUMMISSJONI ĠESTIET TAJJEB L-APPOĠĠ RELATAT MAL-KLIMA FFINANZJAT MILL-BAĠIT TAL-UE U MILL-FEŻ LIL PAJJIŻI LI QED JIŻVILUPPAW. MADANKOLLU, TITJIB KONSIDEREVOLI FIL-KOORDINAZZJONI BEJN IL-KUMMISSJONI U L-ISTATI MEMBRI TAL-UE HUWA MEĦTIEĠ BIEX JIMMASSIMIZZA L-IMPATT TAL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA MILL-UE: TITJIB TAL-KOMPLEMENTARJETÀ TAL-PROGRAMMI; QBIL DWAR KIF GĦANDU JIŻDIED IL-FINANZJAMENT GĦALL-KLIMA SAL-2020; TISĦIĦ TAS-SISTEMI TA' MONITORAĠĠ, TA' VERIFIKAZZJONI U TA' RAPPURTAR; U TNAQQIS TAL-FRAMMENTAZZJONI TA' FONDI GĦALL-KLIMA.

CURIA RATIONUM

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet

ISBN 978-92-9241-599-0